

Sluga Božji fra Ivan Peran

RADOSTAN BOŽJI IGRAČ

POVREMENI GLASNIK VICEPOSTULATURE SLUGE BOŽJEGA FRA IVANA PERANA GOD. I., rujan 2011. BR.1

Kaštel Stari: Slavlje otvaranja Postupka za proglašenje blaženim fra Ivana Perana

Otkad je Raspeti
na ljudskom sudištu
parnicu izgubio,
ljudskog se suda,
ma koji on bio,
duša moja
više ne boji.

Sadržaj:

Uvodna riječ	
Radostan Božji igrač	3
Svečanost otvaranja Postupka za proglašenje blaženim Sluge Božjega fra Ivana Perana	7-18
Događaj za pamćenje	7
Redoslijed slavlja	11
Propovijed nadbiskupa msgr. Marina Barišića	13
Put prema Postupku za beatifikaciju	19-28
Put prema Postupku za beatifikaciju	19
Proglas msgr. Marina Barišića	24
Pljesak na sprovodu	25
Sažeti životopis Sluge Božjega	29-37
Glazbeni prilog "Uskrsna radost"	38
Dani Sluge Božjega fra Ivana Perana na Košljunu	39
Svjedoci evanđelja	40
Prilozi za rad vicepostulature fra Ivana Perana	41
Rešetke	42

"RADOSTAN BOŽJI IGRAČ"

Poseban je osjećaj pisati uvodnik za prvi broj prigodnog glasnika u povodu i u radu za proglašenje blaženim sluge Božjega fra Ivana Perana. U takvom osjećaju, dragi čitatelji, pred zadaćom opisivanja našeg novog sluge Božjega s vama se pitam: u kojem se bitnom izrazu može definirati našeg novog slugu Božjega? Postoji li takav magični izraz s kojim bismo iz prve bili zadovoljni i uskliknuli: "Da, to je Padre Ivo!" (tako se običavalo zvati našeg slugu Božjega)! Iz svojeg više od pedeset godina življenja s Padre Ivom – sad bliskog, sada manje bliskog, nikada prekinutog – stekao sam uvjerenje da izraz *'radostan Božji igrač'* najcjelovitije obuhvaća njegove najdublje duhovne želje, životni tijek, stil djelovanja i stvaralačke težnje, što je sve vidljivo u njegovim brojnim tragovima u arhivskoj ostavštini, u objavljenim knjigama ili objavljenim tekstovima u različitim listovima i publikacijama. Ovaj će kratki pogled u te 'životne strune' fra Ivana Perana, nadam se, opravdati rečeni okvir u kojemu Padre Ivo dobro stoji.

Fra Ivan je svoj 'igrački' stil pokazivao već od ranog djetinjstva. U dječjačkoj dobi, nakon pučke škole, mali je Srećko (tako se zvao po krštenju, u redovništvu fra Ivan) živo želio otići u redovničku gimnaziju. U svojoj kratkoj autobiografiji – sačuvanoj u rukopisu – bilježi da mu je, kao dječaku, jedan od naglašenih motiva za takav izbor bila igra 'na balun' (nogomet). I, 'balun' će ostati stalna ljubav u životu fratra Iva Perana. Sjećamo se i prepričavismo – mi, fratri u provinciji Svetoga Jeronima sa sjedištem u Zadru, i drugi fra Ivanovi poznavatelji – o njegovom nogometu sve do sedamdesetih mu godina života. Ako u visokim godinama više nije bio uspješan kao navalni igrač s hitrim 'klicima', kakvi bijahu košljunski novaci ili mladići na kakvom susretu, s jednakim je žarom stajao u obrani. Da, igrač sa žarom. Potpuno u igri. Oduševljeno. Radosno. Igrački, u dresu, kad god bijaše prilika. Stariji fratri - najčešće s čuđenjem i s divljenjem u isto vrijeme - gledahu 'staroga' fratra Ivu u igri s klicima. Ipak, nitko nikada nije izrugivao tu

'Kapetan' nogometne ekipe na Košljunu

Sportaš i molitelj

“Natjecanje u skijanju, natjecanje u rukometu za Svjetsko prvenstvo = kvalifikacije u Portugalu. Naši izgubiše sa Argentinom, za koju rekoše da je najlošija, a pobijediše svjetskog prvaka: Francusku! Istodobno svjetsko prvenstvo u tenisu i stolnom tenisu. Naši zaostadoše...

Šetam šumom, sjednem pred špilju Gospe Lurdske: Krošnje pjevaju, ma pjevaju. Izazivaju pogled gore... Ljuljaju se, klanjaju jedna drugoj, nasmijane, vedre...”

(fra Ivan Peran, iz Dnevnika, subota, 25.01. 2003.)

fra Ivinu igru. Svi su znali: fra Ivo je poseban, fra Ivo je drugačiji, u nogometu i u sveukupnom stilu življenja, u duhovnom svjedočenju iznad svega.

Ali, fra Ivanu je nogomet – ili kakva druga športska igra, poput košarke, gimnastike, stolnog tenisa, plivanja – u cjelovitosti njegova bogatog života bila tek neznatna ljubav prema ‘igri’. Da, prema ‘igri’, jer je fra Ivan bio čudesni Božji igrač. Sve je svoje fizičke, umne i duhovne sposobnosti – a imao ih je više, neke u visokom stupnju – upregnuo u ‘igru’ za Boga. U fizičkom športu, da, ali još više u svojem bogatom glazbenom skladanju i izvođenju, u pisanim pjesmama i izvođenim scenskim igrama i recitalima, u bogoslužju. Čak je i kao osuđenik na smrt, u samici, zadržao taj ‘igrački nerv.’

Fra Ivan se nikada nije mirio s utabanim hodanjem kroz život. Gdjegod je živio i djelovao, tamo nije moglo biti uobičajeno. S dva novaka izvodio bi troglasnu skladbu (dakako, on bi bio onaj treći glas, ili prvi, ili, čas prvi, čas drugi). U svemu sa žarom, kao ono u nogometu. U svemu čitav, sa zanosom. Oduševljeno. Radosno i uvijek duhovno.

Smisao za igru bez varke i interesa, za besplatnu igru, za igru u slavu i zahvalu Boga, fra Ivan je prenio u svoje oduševljeno franjevaštvo. Po daru Providnosti ‘rođeni igrač’ dospio je u red sveca koji je nazvan ‘Joculator Dei’ – ‘Igrač Božji’, u red svetoga Franje Asiškoga. Taj Asižanin, svetac osebujne duhovnosti, posve Kristov, posve evanđeoski, posve crkveni, volio je svetost u ‘slobodnom stilu’, u ‘igri’, do tada u povijesti kršćanstva nepoznat oblik svetosti. Sveti je Asižanin volio scensko izražavanje i igru s biblijskim psalmima, pisao je pjesme, uzimao u ruke dvije osušene grančice i ‘svirao’ uz pjevanje pjesama (lauda) na materinskom francuskom jeziku (majka mu, naime, bijaše Francuskinja). I smrt je priredio kao ‘Božju igru’: molio je braću da ga u času umiranja polože na zemlju i da pjevaju psalam 142.

Poput njegovog uzora, Franje Asiškoga, fra Ivan Peran je u svim oblicima svojega igračkog životnog biljega bio dubinski istinit, iskren, spontan, poetičan. Nekima se takav stil svetosti kadikad činio ‘naivan’. Ali, nije li i stil sv. Franje – što vrijedi i za mnoge svece u povijesti kršćanstva – u

mnogim svojim gestama izgledao naivan? Ipak, povijest je sve to ocijenila kao ‘svetu novost’ (‘sancta novitas’) i sv. Franjo je ostao “ne samo jedan od protagonista povijesti, nego jedan od voditelja povijesti” (J. Le Goff). Time, dakako, našega slugu Božjega ne stavljamo na istu ‘visinu’ sa sv. Franjom, ali smo uvjereni da je naš fra Ivan na toj istoj Božjoj crti. Dubinski je želio biti igrač s Kristom, u Kristu i po Kristu. Zato je mogao s pjesmom na usnama ići ‘S Kristom i u smrt’, kako glasi naslov njegove mnogo čitane uspješnice, potresno pisane knjige svjedočanstva o zatočeništvu i osudi na smrt od komunističkih vlasti.

Uvjereni smo da igra, kao put svetosti – što je nekoć u svojem duhovnom putu ostvario svetac iz Asiza – u fra Ivanu Peranu nosi značenje za naše vrijeme. Jer, takva je svetost – pored drugih putova svetosti – za sva vremena. Vječno je suvremena. Zato je radost započeti postupak za proglašenje blaženim takvog ‘modernog’ Božjeg igrača. Zato smo dali naslov našem prigodnom glasniku u izrazu: ‘RADOSTAN BOŽJI IGRAČ’.

Uvodeći vas, dragi čitatelji, u poznavanje slugu Božjega fra Ivana Perana, možemo se upitati: zašto i čemu još jedan napor – ne malen! – u pokretanju postupka za beatifikaciju? Recimo sažeto: u ovom poslu ne mislimo samo na naš zajednički ‘cilj’, naime na proglašenje blaženim i svetim našeg novog Sluge Božjega. Prva je naša nakana da u radu oko Padre Iva dajemo makar mali doprinos da se u Crkvi razvija osjetljivost za svetost. S takvih smo želja pristupili ovom poslu. Jer, baviti se otkrivanjem svetosti u jednoj osobi, obilježenoj krštenjem, redovničkim zavjetima i svećeničkim redom, k tome u osobi koja je ostavila trag osebujnog hoda u svetosti, kao što je sluga Božji fra Ivan Peran, za nas znači otkrivati dubinu onoga što spada u samu definiciju Crkve, koja je Kristova ako se u njoj ostvaruje “volja Božja: vaše posvećenje” (1 Sol, 4, 3). To ostaje za vazda prva zadaća Crkve. Bez svetosti, Crkva se svodi na svjetovnu instituciju. Zato papa Ivana Pavao II. na početku ulaska u treći milenij kršćanstva naglašava da “crta na koju treba staviti cjeloviti pastoralni put Crkve jest svetost” (Ulaskom u treće tisućljeće, br. 30).

Uvjereni smo, dakle, da se uz druge kandidate za oltar – u hrvatskih katolika sve brojnije – i put svetosti što ga je očitovao sluga Božji fra Ivan Peran može značiti ‘kamenčić u boji’ za sve veći mozaik svetosti u našem katoličkom narodu. Uvjereni smo da ćete s pažnjom, pa i znatiželjom, čitati ove stranice, i tako još više zavoljeti Padre Iva. Neka Gospodin blagoslovi napor onih koji su najviše uključeni u ovaj zahtjevan i dugotrajan posao (preč. dr. Josip Delić, nadbiskupov delegat-sudac, dr. fra Jure Brkan, promicatelj pravde, Renata Jukić, tajnica u Postupku). Taj blagoslov neka svojim zagovorom ishodi Padre Ivo, ili ‘mali brat Ivo’ (kako se potpisivao u svojim privatnim pismima), naš *radostan Božji igrač*.

fra Bernardin Škunca, vicepostulator

Raspelo iz Svetog Damjana podno Asiza (12. st.) pred kojim je sv. Franjo odlučno započeo svoju “svetu igru” s Kristom

DOGAĐAJ ZA PAMĆENJE

SVEČANOST OTVARANJA POSTUPKA ZA
PROGLAŠENJE BLAŽENIM SLUGE BOŽJEGA FRA
IVANA PERANA

Nedjelja, dan Gospodnji. Posljednji dan u tjednu, ali prvi po veličini dara kojega nam nosi. I svaka je nedjelja velika i vrijedna, ali ova, treća Korizmena nedjelja što je “Bezimena” zovu, nosi jedan uistinu poseban dar.

Čudesna su djela Gospodnja i promisao Božja. I tko da shvati da je od početka bivanja određen datum 27. ožujka 2011., dok vremena nije bilo, niti živa čovjeka da ga bilježi. No, Gospodin već tada odredi dan u koji će svome narodu pokazati koliko ljubi odano srce i vjernost svome zakonu ljubavi. Već tada odredi mjesto u kojemu se ima očitovati njegova slava. Malo primorsko mjesto, jedno od sedam u nizu – Kaštel Stari.

Kada se u lipnju 1920. rodio mali Srećko (fra Ivan), Kaštel Stari postao je brojniji i radosniji zbog mušića u obitelji Ivana i Nedjeljke Peran. Eto, sad će i oni imati nasljednika. Ali, kako je Srećko rastao tako je sve manje želio naslijediti obiteljsko imanje, a sve više je želio nasljedovati Krista. Već zarana otkrio je koja je to baština vrijedna nasljedovanja i dao je sve od sebe da je sačuva kao najvrjednije blago.

Putovi su ga vodili na razne strane, ali Srećkov cilj je uvijek bio isti – sačuvati Božju baštinu! Ni muke, ni boli, ni progoni, ni prijetnje, ništa nije moglo zaustaviti putnika odlučna na putu Božjemu. Putovao je kroz život imajući uza se onoga koji život daje – Krista. Na tom putu prikupljao je nova blaga – srca ljudi – za Gospodina.

Vjeran i predan u volju Očevu, 2003. ostavlja zemlji odijelo u koje mu duša bijaše odjevena, te odlazi u kuću Očevu, gdje mu odavna sam Krist pripravi boravište te ga zovnu da dođe. I ode fra Ivo!

A onda osvanu „Bezimena“ nedjelja. Kaštel Stari okupan suncem. Crkva Gospe od Ružarija sva okićena, lijepa,

*Kaštel Stari: Slavlje otvaranja
Postupka za proglašenje
blaženim fra Ivana Perana*

svjetlost se razlila po njoj. Pred oltarom položen Križ, na njemu trnova kruna. Ljudi u crkvi, ljudi oko crkve, dolaze, prolaze, rukuju se i pozdravljaju, prepoznaju se i raduju. Klupe u crkvi popunjavaju se, traži se slobodno mjesto za sjesti. Nema... Sad već nema ni mjesta za stajanje, treba se stisnuti i progurati od vrata bliže oltaru, da se bolje vidi...

Zabruji s kora, zborovi župe Kaštel Starog i župe „Pre-svetog Trojstva“ iz Punta s otoka Krka zapjevali su glasno na slavu Gospodnju, radujući se što se danas otvara Postupak za proglašenje blaženim i svetim njihovog dragog fra

Ive. I sami su ga poznavali kao čovjeka sveta života, stoga nije čudo da ga je i Rim prepoznao kao takva. Srcem se pjevalo i slavilo, a tu i tamo potekla bi pokoja suza radosnica. Pjesmom je radost ovoga trenutka uzveličala i klapa „Sveti Juraj“ HRM, koja je otpjevala Očenaš koji je na takav način otpjevan bio uistinu posebna molitva. Upravo tako bi fra Ivo molio – pjesmom, glazbom. I puk okupljen na misnom slavlju pridružio se pjevanju. A iza oltara podignuto platno na kojemu je slika fra Ivana sa sklopljenim rukama dok slavi svetu misu. Tako je, pored nadbiskupa splitsko-makarskog Marina Barišića, koji je vodio ovo misno slavlje, i dvadesetak svećenika, i sam fra Ivo bio s nama. Upravo tu sliku Sluge Božjega fra Ivana Perana, kao dar i podsjetnik na ovaj događaj, primio je otac nadbiskup iz ruku provincijala fra Josipa Sopte.

Na poseban način bila su ganuta dva srca: srce fra Ivine sestre Jele i srce mlađe mu sestre Anke.

Vjernički puk mogao je čuti kakva je procedura da bi se nekoga proglasilo blaženim, u ovom slučaju fra Ivu. O tome se zapravo malo zna.

Prije svega, kauza beatifikacije i kanonizacije odnosi se na vjernika katolika koji je za života, u smrti i nakon smrti uživao glas svetosti, živeći u herojskom stupnju sve kršćanske kreposti; ili uživa glas mučeništva jer je Gospodina Isusa Krista izblizega slijedio i život žrtvovao mučeničkom smrću.

Vjernik katolik čija je kauza beatifikacije i kanonizacije započela naziva se Slugom Božjim. Pokretač kauze, biskup (po službi), imenuje zastupnika – postulatora za biskupijsko ili eparhijsko razdoblje kauze, koji u ime biskupa (pokretača kauze) djeluje u postupku Istraživanja. Postulator može biti i laik, ne samo svećenik, ali za tu službu treba biti stručan u teologiji, kanonskom pravu i povijesti, te treba dobro poznavati način postupanja Kongregacije za kauze svetih. Postulator ima pravo odrediti zamjenika – vicepostulatora. Sam zahtjev ili molba za početak kauze ne može se podnijeti prije navršene pete godine od smrti Sluge Božjega. Istraživanje se poglavito zasniva na ispitivanju svjedoka, ali je nužno tražiti i prikupiti sve isprave koji su dokazni materijal kauze.

Biskup, prije nego što prihvati molbu postulatora za pokretanje kauze, upita Kongregaciju za kauze svetih ima li od strane Svete Stolice kakva smetnja protiv kauze. Kongregacija dopušta kauzu službenim dokumentom koji se naziva „nihil obstat“ (ništa ne priječi).

Službenici istraživanja su: biskupski ovlaštenik, promicatelj pravde, bilježnik i, kada je predmet Istraživanja čudesno ozdravljenje – stručnjak liječnik, ili, u istraživanju o navodnom čudu druge naravi, stručnjak tehničar.

Biskup imenuje sve službenike za svako pojedino istraživanje, pa tako i teološke ocjenitelje i povijesno povjerenstvo.

Imenovani službenici u Postupku proglašenja blaženim i svetim Sluge Božjega fra Ivana Perana svečano su prisegnuli na Evanđelje da će svoju službu vjerno vršiti i čuvati tajnu u svemu što bi moglo povrijediti dobar glas Sluge Božjega.

Nakon svečanosti u župnoj crkvi, uzvanici i gosti – koji su za ovu prigodu došli s različitih strana: od Rijeke, Krka, Zadra, Dubrovnika, pa čak i iz Njemačke – nastavili su radosno druženje uz pjesmu u restoranu Ino, a duh radosti koji je lebdio nad uzvanicima bio je isti onaj duh koji je fra Ivu nosio kroz čitav njegov život.

Renata Jukić

Kaštel Stari: Potpisivanje
Povelje Postupka ...

Redosljed slavlja

Tijekom misnog slavlja, odmah nakon popričesne molitve, krenulo se s otvorenjem biskupijskog Postupka za proglašenje blaženim Sluge Božjega fra Ivana Perana.

Ovo je prva Sjednica u Postupku.

Nadbiskup Marin Barišić otvorio je sjednicu zazivnom pjesmom Duhu Svetom: “O dođi stvorče, Duše svet...”, nakon čega je vicepostulator fra Bernardin Škunca pročitao Molbu (*Supplex libellus*) Kongregaciji za proglašenje blaženih i svetih u Rim, kako bi se otvorio kanonski postupak.

Potom je slijedilo čitanje dokumenta Kongregacije (*Nihil obstat*) koja je blagoslovila molbu upućenu od našeg oca nadbiskupa.

Otac nadbiskup imenovao je osobe koje su uključene u rad postupka za proglašenje blaženim i svetim Sluge Božjega fra Ivana Perana, pa je slijedilo čitanje dekreta imenovanja. Tri su tijela za rad Postupka: Sudište, Komisija povjesničara i arhivara, i Komisija teologa.

Imenovani članovi Sudišta:

dr. don Josip Delić,

umirovljeni profesor crkvenog prava i sudski vikar crkvenog interdijecezanskog suda I. stupnja u Splitu, **za delegiranog suca,**

dr. fra Jure Brkan,

profesor crkvenog prava na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu, **za promicatelja pravde,**

Renata Jukić,

dipl. nastavnica, **za bilježnika.**

Imenovani članovi Komisije za povijest i arhivistiku:

dr. fra Josip Sopta,

provincijal Provincije sv. Jeronima sa sjedištem u Zadru, stručnjak u povijesti Crkve, **predsjednik,**

dr. Franjo Velčić,

profesor crkvene povijesti na Teologiji u Rijeci,

mr. Ivan Milovčić,

profesor liturgike i staroslavenskog jezika na Teologiji u Rijeci,

dr. Anton Bozanić,
stručnjak u povijesti Crkve, župnik
u Omišlju.

Imenovani članovi Komisije teologa:

dr. don Mladen Parlov,
profesor duhovne teologije na KBF
u Splitu, **predsjednik,**

dr. fra Stipe Nosić,
stručnjak u moralnoj teologiji,
gvardijan samostana Male braće u
Dubrovniku,

dr. Mirjana Pinezić,
profesorica moralne teologije na
Teologiji u Rijeci,

dr. Božidar Mrakovčić,
profesor Svetoga pisma na Teolo-
giji u Rijeci,

dr. Jerko Valković,
profesor moralne teologije na Teo-
logiji u Rijeci.

Imenovani bilježnik "ad casum":

vlč. mr. Mijo Šurlin,
ekonom u Nadbiskupskom ordina-
rijatu u Splitu.

Na nadbiskupov upit da li prihvaćaju dužnosti za koje su imenovani, svi članovi odgovorili su: „S Božjom pomoću, prihvaćam.“ Potom su svi imenovani, te i sam o. nadbiskup osobno prisegnuli na Sveto Evanđelje, potvrđujući tako da će svoju službu vjerno vršiti i da će čuvati tajnu u svemu što bi moglo povrijediti dobar glas Sluge Božjega.

Potom je vicepostulator fra Bernardin Škunca o. nadbiskupu predao popis predloženih 35 svjedoka. Nadbiskup je odobrio popis svjedoka i pozvao vicepostulatora da prisegne, što je on i učinio.

Nakon što su ispunjeni svi preduvjeti i odredbe prema propisima crkvenog prava za početak postupka za proglašenje blaženim i svetim Sluge Božjega fra Ivana Perana, o. nadbiskup je pročitao Dekret o otvaranju Postupka i najavio slijedeću sjednicu koja se ima održati u travnju 2011.

Slijedio je završni (liturgijski) blagoslov o. nadbiskupa, nakon čega je provincijal fra Josip Sopta o. nadbiskupu darovao umjetničku fotografiju Sluge Božjega, kao znak zahvalnosti što je prihvatio voditi ovaj Postupak.

Nadbiskupova propovijed

Čovjek traži život. Stvoren je za život. Ali, da li čovjek zna koji put vodi u život? Kako uspostaviti prijateljski odnos, jedan pravi dijalog sa životom? Ne znam koliko duboko shvaćamo život. Da li možda ostajemo na površini? Ako ne zna čovjek, ako ja ne znam, ne zna drugi, da li onda ljudi znaju što je to život? I kako živjeti ovaj život da doista budemo ostvareni i radosni? Čini mi se da nam to izmiče. Ali, ima netko, ima tko nam to može reći i to može biti sigurno rješenje i ponuda za jedan ostvaren ljudski život. Taj netko dođe radi nas, radi nas i našega spasenja siđe s nebesa. Ali taj koji postade čovjekom radi čovjeka, postade i ostade stranac. Ne upoznaše ga.

I evo ovdje jednog susreta gdje nam se Gospodin, koji je radi nas došao, želi približiti. Kako nam se želi približiti?

Nadbiskup msgr. Marin Barišić i svi službenici Postupka (fotografija nakon slavlja otvorenja Postupka)

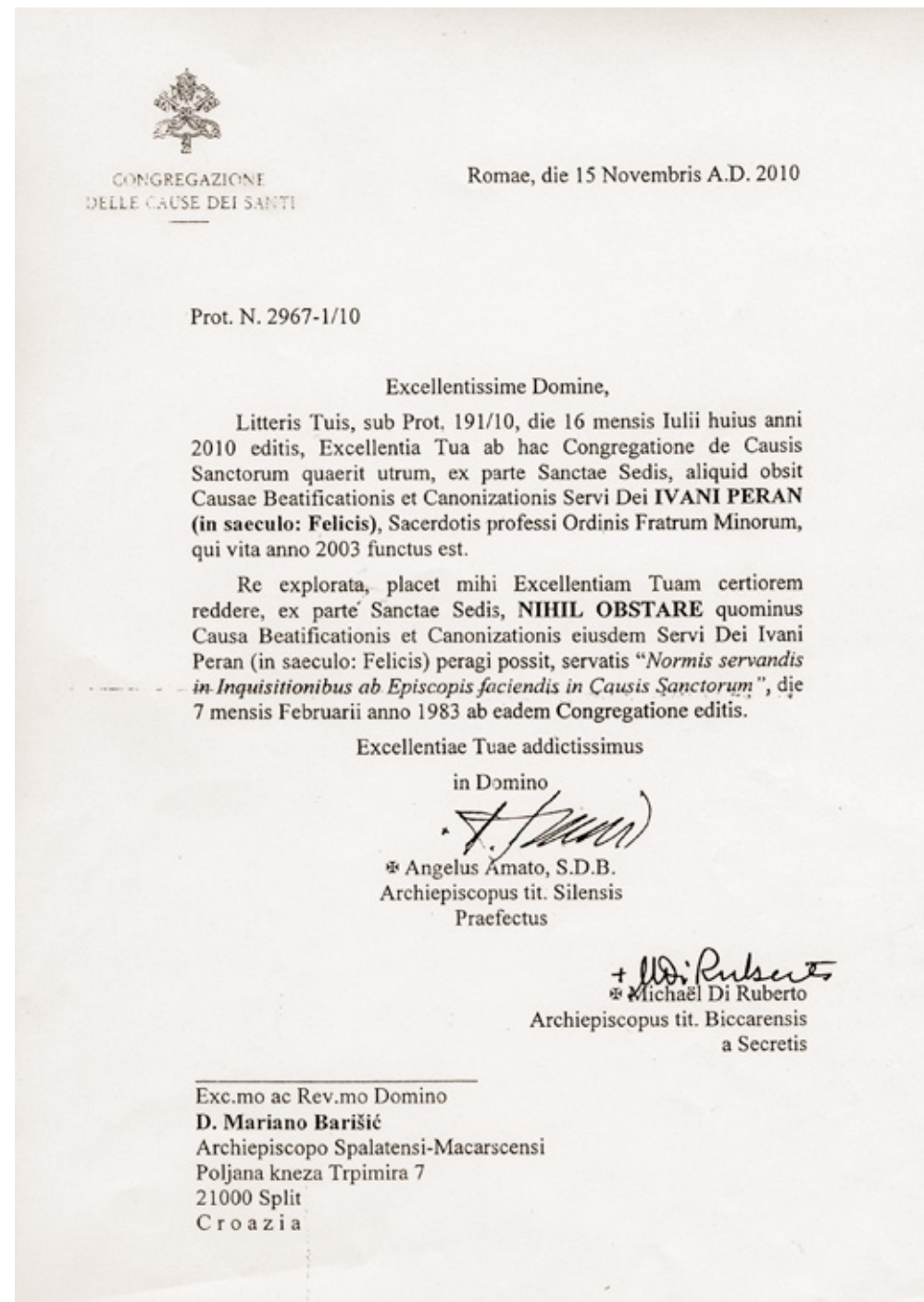
Iz riječi provincijala, fra Josipa Sopte, u povodu otvaranja Postupka

“Davno je već Crkva rekla svoju riječ svima nama da je štovanje svetaca pobožno - Bogu drago, a vjernicima na korist. Dakle, ovaj čin je Bogu drag, a nama će biti od koristi, da slijedimo primjer ovog divnog čovjeka kojeg ne smijemo zaboraviti. Pored nas ostat će uvijek u Božjoj prisutnosti, u Božjem sjećanju, ali ovime ga otimamo zaboravu, stavljamo kao uzor za nasljedovanje. Stoga, u ime franjevačke provincije sv. Jeronima, čiji je on bio član cijeli život, zahvaljujem svima vama braćo i sestre što ste bili danas na ovom blagoslovljenom činu od Boga voljenom i blagoslovljenom.”

Ulazi u naše svakodnevlje, u našu stvarnost, prihvaća naše potrebe. Umoran je, treba osvježenja. Žedan je, treba vode. Evo, on u te naše potrebe silazi da bi nas mogao vidjeti, osjetiti, i da bi nam mogao nešto važna reći. I evo tog jednog susreta sa ženom Samarijankom. Sihar je to mjesto, bunar je to, podne je to. Evo nekih oznaka, ne znamo baš previše, ali Gospodin ulazi u razgovor. I ne želi je poniziti. On se upravo snizio radi nas, i zato ne želi nas više poniziti. Želi nas prihvatiti onakve kakvi smo. I daje joj mogućnost otvaranja njezinih horizonata prema ljepoti, prema nečemu dubljem, važnijem, sadržajnijem, prema jednom osmišljenom životu. I, možda je žena u tom pogledu, različitom od drugih pogleda koje je doživjela, osjetila da možda upravo taj pogled koji zadire do srca, duše, otvara nove horizonte, tako da se i ona onda sama otvara. Nema muža, reče. Dobro si rekla, istina je, hvali je Gospodin. Stvarno nema. Ali žena, osjećajući ovu ljubav, uvažavanje, osjeća potrebu da se otvori tako kako se nikada nije ni sebi otvorila. Otvara svoje srce, diže tu masku i osjeća da je slobodna. I zato ovu potrebu svakodnevnu, materijalnu, zaboravlja. Ostavlja onaj sić na bunaru, nije zahvalila vodu, trči svojima reći ovu novost: U njemu će biti izvor vode koji struji na život vječni!

Evo što je Gospodin učinio: iskopao je dublji zdenac od ovog Jakovljevog. A trebao je biti dubok da bi unutra voda bila. Daleko je dublji ovaj zdenac koji je Gospodin svojom ljubavlju izdubio u njenom srcu. I ulivši u nju ovu ljubav, snagu svoga duha, ovu novu vodu koja stvara jednu ljestvicu vrednota, stavlja sve na svoje mjesto. Ona postaje jedna struja, radosne vijesti trči drugima. I radi njene riječi, radi njenog svjedočenja, povjerovali. Tko povjerova to? Povjerovali oni koji se klanjaše. Komu, čemu? Imali su svoje hramove, svoje božanstvo, svoje vrednote. Da, ovo je vrlo važno ovdje zbog ovoga što ćemo dalje sada slijediti. Evo jednog novog susreta danas sa onim izvorom života, sa Spasiteljem koji siđe s neba radi nas i radi našega spasenja.

Okupili smo se ovdje, draga braćo i sestre, u Kaštel Starom, zbog vašega Ive, fra Ive Perana. Ivo je rođen ovdje, u Kaštel Starom, 25. lipnja 1920. godine, jedinac sin sa tri sestre. Reden je 8. kolovoza za svećenika 1943. godine u

Odgovor Kongregacije za proglašenje blaženih i svetih (Nihil obstat) na molbu nadbiskupa msgr. Marina Barišića da se dopušta Postupak za proglašenje blaženim fra Ivana Perana

Dubrovniku. Umro je 2003. godine, 14. rujna, ovdje u našem Splitu. Evo, to je taj okvir. A koji je sadržaj ovoga života? Ima li on nama ovdje danas nešto reći, poručiti, kao što je ona žena Samarijanka imala svojim sugrađanima radosnu vijest? Vjerujem da ima. A što to nama Ivo ima reći? Puno toga! Ima reći ono što imamo i mi reći ovdje: vjeru u ljubav prema Bogu, ovdje u okviru svojih roditelja i svoje zajednice. Tu ljubav je još više produbio u franjevačkom redu, u duhovnosti sv. Franje, i u ono vrijeme kad se klanjalo ideologiji, kad se očekivalo spasenje od proletarijata, kad se imalo božanstvo u ljudskom liku, i to ime se nije smjelo drukčije izgovoriti nego samo "živio". Evo Ive u tim teškim vremenima sa svojom vjerom i sa svojim uvjerenjima. I jasno, pozvan u vojsku, 1947. godine optužen je "u ime naroda" da je neprijatelj i rušitelj onoga sustava i da je neprijatelj naroda. I Ivo bude osuđen na smrt. I to strijeljanjem! Ako tražimo razlog zašto je on osuđen, tamo piše da je kao intelektualni vođa zločinačke grupe, kao neprijatelj narodne vlasti, govorio da je Stepinac osuđen bez dokaza i da svaka vlast koja se borila ili se bori protiv crkve - propada. I jasno, najstroža kazna. Ivo nije mogao drugo očekivati, nego – to će se i dogoditi. Bio je spreman prihvatiti za Krista i ovu smrtnu kaznu. Kako je on nju doživio, kako se za nju pripremao, e to možemo vidjeti iz njegovih razmišljanja, iz njegovih zapisa gdje kaže ova-

ko: "Kleknem usred sobe, uzdignem oči i ruke k nebu - Oče naš koji jesi na nebesima, Bože, opraštam svima. Ti oprosti meni!". I on sad zamišlja kako će se ponijeti u tom trenutku kad ga budu strijeljali, jer obično se zavezivao rubac na očima. Kaže: "Ustat ću, skinuti rubac s očiju i reći - Živio Krist Kralj! Pucajte! Ja sam nevin! Nikad nisam bio tako blizu tako prisn, blizak Bogu. Boga tek što ne vidjeh, ali ga osjećam u sebi i oko sebe. Raj, sveci, sveti duhovi, sve mi je to bilo na dohvat." Poslije žalbe, ova smrtna kazna promijenjena je u pet godina robovanja i prisilnog rada. Ali Providnost vodi, veli fra Ivo, čovjeka. Imao je mogućnost da svjedoči ljubav Božju prema zatvorenicima, prema onima koji su trpjeli bez smisla, da postupa ljudski i vjernički čak i prema svojim mučiteljima. I mnogi su osjetili jednu snagu kod ovog svjedočenja, pa su bili kažnjeni zato što postupaju dobro prema njemu, a nisu mogli postupati loše prema ovakvom čovjeku. Taj Ivo je donio ovdje Krista ponovo, nanovo se rodio, ovo ga je pročistilo.

Nije Ivo prije bio Sava, kako kaže jedan njegov subrat, ali Ivo svojim iskustvom robije, svega što je doživio, vratio se kao Pavao, još zagrijaniji za Krista. U toj svojoj otvorenosti prema Bogu, u tim sposobnostima i talentima koje mu je Gospodin dao (a imao je jednu pjesničku dušu, imao je smisla za umjetnost, za literaturu, posebno za glazbu), izrazio je svoju duboku zahvalnost Gospodinu. I što mu je bilo najvaž-

nije sada? Ono što nije mogao živjeti dok je bio u zatvoru, kako je za njega bilo teško nemoći slaviti svetu misu. I sada kada je on došao na slobodu, kad je imao mogućnost slaviti svetu misu, svaka mu je misa bila kao prva, ili kao zadnja. S takvom pobožnošću, s takvom ljubavlju, s takvom uživiljenošću

je slavio ova sveta misna otajstva.

Njegova pobožnost prema Kristu u Presvetom oltarskom sakramentu, toliko je bila duboka i snažna da je to on u jednoj svojoj pjesmi opisao i kaže ovako: "Gledam te, pjesma si razigranih žižaka ustreptalih svijeća i ljepota cvijeća. Jedina si povelja mira jer

Sestre Sluge Božjega, Jele i Anka, nazočne na slavlju otvorenja Postupka (treća sestra, Vinka, živi u Australiji)

si otvorena knjiga u kojoj oltar svom slašću piše, svu svoju borbu.” Tako Ivo pred Presvetim oltarskim Sakramentom doživljava otajstvo Boga u Euharistiji. Njegova pobožnost prema Majci Mariji je na osobit način izražena u jednoj njegovoj pjesmi gdje kaže ovako: “Nitko nije mogao k meni osim tebe, Božja Majko. I ušla si, ušla si cijela kad sam ti se posve predao. Tada sam kao malo dijete kleknuo na tvoju ruku i prepustio se tvom milovanju.” Jer, prije strijeljanja tko može shvatiti sina bolje nego majka koja je i sama doživjela strijeljanje, razapinjanje svoga sina.

Naš Ivo - život optimizma i darovanosti Bogu! Gospodin je izdubio duboki bunar u njegovu srcu. Iz tog bunara izvirala je radost, život, izlazila je pjesma, izlazila je jedna trajna liturgija. I zato nikakvo čudo da je njegova vibracija u predanosti Bogu, predanosti bližnjima, prema čovjeku, cijeneći svaki život – i cvijeta i ptice, u onom duhu sv. Franje, izišla ova divna, skladna, takozvana Peranova misa, koju pjevamo svi od sjevera do juga, istoka i zapada, i vjerujem da je to najdublja liturgijska misa koja je kod nas komponirana, a evo, kojoj je zasluga našega Ive. I danas Ivo želi dotrčati nama, a trčao je za nas kroz

čitav život, da bi rekao svojoj braći, ovim Kaštelanima, svojoj braći redovnicima i svima nama u hrvatskoj crkvi: Braćo, u ime tolikih mučenika, svetaca, znanih i neznanih, ne budite stranci u ovom životu, ne dopustite da vam on – Isus Krist, Sin Božji, koji radi nas postade čovjekom, da vam on postane stranac, da se klanjamo nečemu drugom, da vidimo svoj život površno u ovim materijalnim svakodnevnim potrebama! Važne su, ali ne zaboravimo one trajne, koje nose i ove naše potrebe i ove naše odnose.

Ovo je njegova poruka danas! I poslije ovog susreta Samarijanke, poslije ovog njegovog susreta s Gospodinom kroz čitav život, evo poruke i ohrabrenja nama za naš susret s Gospodinom. Dao Gospodin da ovaj Postupak za proglašenje blaženim i svetim jednog našeg sina, iz naše sredine, unese u naša srca onu snagu duha Božjega i ljubavi koja je razlivena u našim srcima, da bi osjetili blagoslov i sreću života i da bi primili tu rijeku snagom duha božjega, snagom vjere, snagom krštenja, koja će teći, ići prema svome cilju. Koja će znati natopiti i obogatiti našu braću i sestre s kojima živimo i dijelimo ovo bogatstvo vjere u ovom vremenu i prostoru. Neka tako i bude. Amen.

PUT PREMA POSTUPKU ZA BEATIFIKACIJU

POSljednji dani života,
POGREBNA SVEČANOST
I GLAS SVETOSTI

Posljednji dani zemaljskog života sluge Božjeg fra Ivana Perana, njegova smrt i pogrebno slavlje, ostavili su svijetli i sveti trag pred svima i u svima koji su mu bili blizu, potvrdivši tako svojevrsnu zlatnu poveznicu čitava fra Ivina franjevačkog i svećeničkog života s Kristom, po Kristu i u Kristu. Ti posebno teški dani, to fra Ivino vjerničko uspinjanje na Kristovu i njegovu osobnu Kalvariju, bijahu obavijeni vidljivim zrakama Božje svjetlosti, te se smije kazati da predstavljaju ‘živi’ dokaz za opravdanost pokretanja postupka za beatifikaciju. Ovdje se sažeto prisjećamo tih dana i tih događaja, ali i postojanog rasta ‘glasa svetosti’ Sluge Božjega.

Fra Ivo Peran je zbog teške bolesti i radi uvjeta posebne medicinske njege, u srpnju 2003., iz riječke bolnice prevezen u samostan na Poljud u Splitu. Ponavljajući često riječi zahvale za iskazanu pažnju i negu – napose s. Emi i gvardijanu samostana, fra Frani Deliću – u uzornoj je strpljivosti i vedrini duha živio posljednje dane svojega zemaljskog života. S jedne je strane bio sa zahvalnošću okrenut onima koji su ga njegovali ili mu dolazili u pohode, s druge je pak strane bio zagledan u nebeske stvarnosti, nadasve u život s Kristom. Potonje je u njegovim tjelesnim stanjima – sad bistrim, sad manje bistrim – bilo izraženo do mjere da je snovao o ‘trećoj’ knjizi (dvi-je su mu do tada bile objavljene: zatvorski memoari ‘S Kristom i u smrt’ i romansirani životopis ‘Mali cvijet iz Istre – fra Bernardin Tomašić’). Bilo je očito da je ta ‘treća’ knjiga bila posvećena Kristu, jer je provincijalu, fra Bernardinu Škunci, samo par dana prije smrti kazao: “Znaš, bit će to nešto posebno, nešto izvanredno”, te u nastavku razgovora posvjedočio: “Znaš, ja sada živim novi život s Kristom”. Umro je smireno, okružen braćom i sestrama koji su uz njegov krevet molili kru-

nicu BDM. Bilo je to na dan blagdana Svetoga Križa, 14. rujna 2003.

Posmrtni ostaci fra Ivana Perana preneseni su na Košljun, tamo gdje je Sluga Božji proveo najduže razdoblje svojega redovničkog života i ostavio neizbrisiv trag radosnog i svetog življenja u brojnim zadaćama franjevačkog i svećeničkog poziva. Pogrebna svečanost obavljena je 18. rujna uz nazočnost dvojice biskupa (krčki biskup Valter Župan i riječko-senjski nadbiskup Ivan Devčić), stotinjak svećenika, brojnih redovnica i još brojnijih Kristovih vjernika. Svečanost je predvodio domaći biskup, mons. Valter Župan, koji je izrekao dirljivu i veoma sadržajnu riječ o pokojniku, posvjedočivši pred brojnim nazočnicima između ostalog i ovo: "Onaj mir, opu-

štenost i vedrina duha kojom je odsijevao otac Ivan upućuje nas na zaključak da je po milosti u njemu Isus bio trajno nastanjen i da je po euharistijskoj žrtvi i pričesti Krist sve više bio u njemu na djelu, izvedeći ono što je doživljavao apostol Pavao: *Živim, ali ne živim više ja, nego u meni živi Krist*". Nadbiskup Devčić je u ime Riječke nadbiskupije i riječke teologije istaknuo: "Otac Ivo je našim bogoslovima, budućim svećenicima, bio ne samo izvrstan profesor liturgijske glazbe, jedan kakav se može samo poželjeti, nego je bio i duhovnik, on je bio uzor, on je bio onaj koji je bogoslovima svojim životom, svojim poučavanjem i vladanjem svjedočio radost svećeničkog služenja i predanja Isusu Kristu i svojoj redovničkoj karizmi".

Fra Ivan Peran je s oduševljenjem vodio zbor malih pjevača iz Punta - 'Vedra budućnost' (s natjecanja u Varaždinu)

Slične su misli o fra Ivi izrazili fra Bernardin Škunca, provincijal, fra Marijo Šikić, ex-provincijal, fra Bonaventura Duda (čije svjedočanstvo prenosi fra A. Bilokapić u prilogu koji slijedi), dr. Marija Riman, muzikologinja. Čula se i topla riječ 'Vedre budućnosti', zbora djevojčica iz Punta, i njihovo svjedočanstvo: "Nazvali ste nas 'Vedra budućnost'! Stvorili ste u Puntu zbor s najljepšim i najoptimističnijim imenom, te najneobičnijim voditeljem zbora na svijetu". Doista, istiniti 'igrački' biljeg fra Ive Perana, kakav su djevojčice prepoznale i doživljavale s očitom radošću i zahvalnošću.

Zbog velikoga broja nazočnih, misno slavlje je održano na prostoru (na platou ispred 'arsenala') uz lučicu, a odatle se u ophodu s lijesom krenulo stazom oko Košljuna. U raspjevanoj radosti obred se završio na samostanskom groblju. Oduševljeni poštovatelj fra Ive Perana, zborovođa Anđelo Žic iz Punta, velikim je i malim zborom pratio ovu svečanost ispraćaja posmrtnih ostataka našega Sluge Božjega.

Događaj 'rastanka' s fra Ivom nastavio se i u narednim godinama uz obljetnicu smrti. Svake godine, naime u subotu koja je najbliža datumu smrti Sluge Božjega, na Košljun dolaze brojni poštovatelji da sudjeluju u obilježavanju obljetnice. Uz svečanost misnog slavlja u programu obilježavanja spomen-dana u čast Sluge Božjega redovito sudjeluju različiti zborovi. Pored župnog zbora iz Pun-

ta, proteklih su godina u obilježavanju obljetnice sudjelovali zborovi iz Rijeke i Kaštel Starog, klapa 'Sveti Juraj' Hrvatske ratne mornarice, pojedini sastavi ili solisti u instrumentalnoj i vokalnoj glazbi, ili pak prigodni recitatori i izvođači igrokaza (pojedinačno recitiranje fra Ivinih stihova, igrokaz 'Sveti Franjo i zao čovjek' mladih FRAME iz Rijeke, i sl.). Uz duhovne programe došlo je čak do ideje da se u prigodama obljetnice Sluge Božjega – koga smo nazvali 'Božjim igračem' – priređuju turniri dječaka u nogometu i u jedrenju, oko čega brine Petar Kopanica, turistički djelatnik iz Punta, veliki poštovatelj Sluge Božjega.

Tako je posve spontano rastao 'glas svetosti' (*fama sanctitatis*) na Košljunu i drugdje u različitim oblicima. Znakovito je da su neki pjevački zborovi počeli djelovati pod imenom 'fra Ivana Perana', primjerice u Rijeci (župa

Svetoga Nikole Tavelića na Krnjevu) i u Wiesbadenu u Njemačkoj (Hrvatska katolička misija koju vodi fra Ante Bilokapić). S istoga 'glasa' došlo je i do imenovanja ulice u Kaštel Starom imenom 'fra Ivana Perana', a na zid roditeljske kuće Sluge Božjega stavljena je spomen-ploča njemu u čast. Ovdje još valja reći da je mala knjiga o fra Ivi Peranu pod naslovom 'Radostan brat svih ljudi' – tiskana u više tisuća primjeraka – i više spomen-sličica i preklopnička došlo kao odgovor na želju sve šireg kruga vjernika koji su željeli iz bližega upoznati i vjernički (u molitvi i iskanju Božjeg zagovora) živjeti sa Slugom Božjim. Taj 'glas' je iznad svega jačao u onih koji su čitali ili izvodili fra Ivine knjige – u prozi, u stihovima, u glazbenim zapisima – koje smo objavili kroz protekle godine.

Uvjereni smo da je glas o svetosti fra Ivana Perana djelo Duha Svetoga, a ne kakva namještena propaganda. Jer, Duh Sveti u tijeku povijesti Kristovoj Crkvi – na poseban način preko sve-

taca – daje znati što je bitno za njezin rast u Duhu Evanđelja. To su ljudi "koji najviše ljube, pa zato najviše znaju o Bogu" (H. U. Von Balthasar). To su ljudi "koji s jednostavnošću prihvaćaju ono što im Bog daje i koji upravo zato žive u najdubljoj suglasnosti s Božjom voljom i Božjom riječju" (Joseph Ratzinger, papa Benedikt XVI.).

U otkrivanju takva traga u redovničkom i svećeničkom življenju fra Ivana Perana, prispjeli smo do časa da se moglo pristupiti poslu koji je svoj svečani oblik dosegao u događaju za pamćenje, u Kaštel Starom, 27. ožujka 2011., što smo ga opisali na početnim stranicama ovoga glasnika. Naime, tako važnom i dugotrajnom poslu moglo se pristupiti nakon pete obljetnice od smrti kandidata za oltar, kako je to izraženo u normama Kongregacije za postupak proglašenja blaženih i svetih. Provincijska zajednica kojoj je pripadao fra Ivan Peran, naime Provincija svetog Jeronima sa sjedištem u Zadru, predložila je fra Bernardina Škuncu za vicepostulatora, što je pro-

vincijal, fra Josip Sopta, učinio dopisom koji uputio generalnom postulatu fra-njevačkog reda, tada fra Luki de Rosa, koji je prihvatio prijedlog i službenim dekretom imenovao spomenutoga fra Bernardina za vicepostulatora, odnosno voditelja poslova u Postupku za proglašenje blaženim fra Ivana Perana. Istog je vicepostulatora – nakon smrti fra Luke de Rosa – potvrdio i sadašnji generalni postulator, fra Giovannigiuseppe Califano, s datumom 14. svibnja 2009.

Na temelju spomenutog imenovanja vicepostulatora moglo se pristupiti biskupijskom procesu Postupka. Izražena su nastojanja da čitav biskupijski postupak vodi biskup Krčke biskupije, mons. Valter Župan, što se opravdavalo činjenicom da je fra Ivan Peran u najdužem vremenskom rasponu (nešto više od trideset godina) djelovao u krčkoj biskupiji i u Riječkoj metropoliji. Međutim, nakon izražene dobre volje da se Postupak vodi u Krku, postalo je očito da zbog nedostatka stručnih osoba koje trebaju biti uključene u tako zahtjevan

i dug posao, Postupak za proglašenje blaženim fra Ivana Perana prebačen je u Split, odnosno u Nadbiskupski ordinarijat u Splitu. Na taj put nas je navela i činjenica da je fra Ivan Peran umro u franjevačkom samostanu na Poljudu u Splitu. Naime, prema normama Kongregacije za postupak proglašenja blaženih, vođenje Postupka treba obavljati tamo gdje je pokojnik umro, osim ako ista Kongregacija ne dopusti drugačiji put, primjerice onaj da se vodi u mjestu pokojnikova djelovanja. Tako je Split postao mjesto odvijanja biskupijskog procesa za proglašenje blaženim našega Sluge Božjega. Sliku toga posla može se dobiti iz opisa otvaranja Postupka u Kaštel Starom što smo ga donijeli na prvim stranicama ovoga prvog broja glasnika 'Radostan Božji igrač'. U taj događaj uveo je nadbiskup Splitsko-Makarske nadbiskupije, mons. Marin Barišić, svojim *Proglasom* što ga je uputio svim razinama Nadbiskupije.

fbš

Fra Ivo Peran je zračio ne jednim običnim ljudskim optimizmom, nego jednom radošću i strpljivošću. Osjećalo se jedno predanje u Božju volju u svoj njegovoj životnoj zbilji. Često je govorio o Bogu, za sve je zahvaljivao i njegovo 'Bogu hvala' bilo je izrečeno ne samo usnama, nego i srcem. Svi susreti s njime bili su prožeti jednim posebnim ozračjem. Rado je govorio o Božjoj veličini i dobroti. Često je spominjao Gospu i divio se sv. Franji. Duboko i toplo je bio zahvalan za svaku učinjenu uslugu. U određenim vremenskim razdobljima znao se "izgubiti" i spominjao je određene događaje iz svoga života. Po sadržaju govora moglo bi biti za vrijeme vojske ili zatvora. Bio je uživljen u ono što je govorio, kao da se to događa u sadašnjem trenutku.

Posljednji dan njegovog života bio je veoma dinamičan. Bila je lijepa, sunčana rujanska nedjelja, blagdan uzvišenja sv. Križa. Prije podne primio je sv. Pričest. Poslije podne u posjet su mu došle njegove sestre sa svojim muževima. U jednom opuštenom raspoloženju i živahnom razgovoru ostali su cijelo poslijepodne, do večere.

Poslije večere fra Ivo je pošao u krevet, na počinak. Kako sam ga u običavao pozdraviti svaku večer prije spavanja, tako sam htio učiniti i ovu večer. Došavši u njegovu sobu, tamo su već bile časne sestre, koje su radile i prebivale u našem samostanu, također su ga došle pozdraviti. Njegovo stanje bilo je stanje čovjeka koji je umoran i želi zaspati. Predosjećajući da se nešto događa predložili smo mu da molimo krunicu na što je on rado pristao. Upalili smo svijeću, i on je s nama molio ali isprekidano. U jednom trenutku je izdahnuo, kao da je zaspao. Ugasio se kao dogorjela svijeća. Našao je svoj smiraj, sadržajno ispunio svoj zadnji dan, kao i svoj život, predan u Božje i Marijine ruke. Bilo je to u nedjelju navečer, 14. 09. 2003., na blagdan uzvišenja Svetog Križa.

(Iz svjedočanstva gvardijana-poglavara samostana na Poljudu, fra Frane Delića, gdje je fra Ivo Peran proveo svoje posljednje dane)

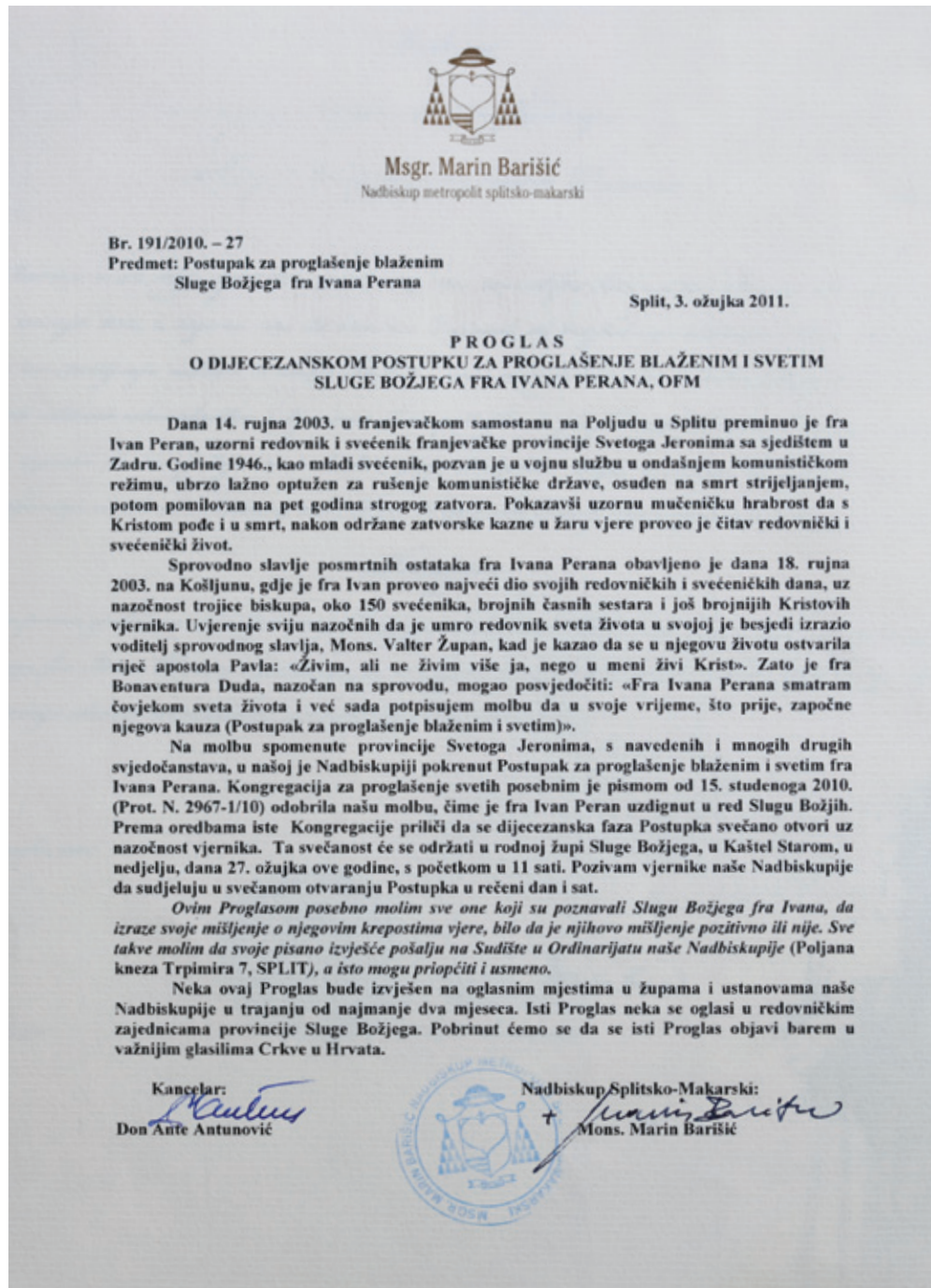
Pljesak na sprovodu

Ja ga smatram čovjekom *sveta života*. I već sada potpisujem molbu da u svoje vrijeme, što prije, započne njegova kauza.” (fra Bonaventura Duda) Kada je na sprovodu fra Ive Perana, znamenitog kršćanina, redovnika - franjevca, svećenika, pjesnika, glazbenika, odgojitelja, voditelja duhovnih vježbi, svojevrsnog liturga, pastoralca i obnašatelja službi gvardijana i provincijala u provinciji sv. Jeronima sa sjedištem u Zadru, pročitana ova rečenica iz brožava sućuti fra Bonaventure, stotinjak svećenika i mnoštvo Kristovih vjernika laika nazočnih kod njegova sprovoda spontano su zapljeskali. To je kod sprovodnih obreda posve neuobičajena i iznimna gesta. Čovjek na čijem se sprovodu čuje spontani i dostojanstveni pljesak zacijelo zaslužuje našu pozornost.

Izrečeni i mnogi neizrečeni govori kod sprovoda fra Ive dotaknuše neke crte njegova iznimnog lika. Život i djelo tako osebnog čovjeka svakako je nemoguće zahvatiti i pretočiti u riječ u kratkom govoru. On je zanimljiv kao radosni kršćanin, redovnik - svećenik. Oko njegova djela imaju posla muzikolozi, pjesnici i književni ocjenjivači. Tko bi mogao izreći titraje ljudskih srdaca koja su zaigrala u susretu s njim?! Misli i osjećaji njegovih suuznika u zatvoru koji su čuli i vidjeli kako pjevuši psalme i zapisuje nove skladbe na papir od cementnih vreća, što ih je nosio za pojasom, ostaju nam nedokučiva tajna. Kako su ga doživljavali brojni vozači dok je putovao auto-stopom, turisti i slučajni namjernici koje je često susretao, nadasve na Košljunu i u Dubrovniku, to zna samo Gospodin i oni. Što su ljudi oćutjeli kada su ga gledali i slušali u televizijskim emisijama? Što vjerničko srce ćuti dok pjeva njegove skladbe?!

Čovjek praštanja

Iz bogatoga života fra Ivina spomenimo ovdje samo jedan detalj koji može biti kamenčić u mozaiku dočaravanja njegova lika. Naime, fra Ivo je bio osuđen na smrt strijeljanjem od komunističkoga režima. Njemu, Kristovu vjerniku

Doista, s Kristom i u smrt!

“U sudnici smo, svi na nogama: sudci, odvjetnici, iza nas veliki broj vojnih “lica”, valjda s drugih sudova, koji su pratili suđenje. Sudac predsjedatelj, major Stan-ko K. Čita: - U ime naroda... **Peran Ivan na smrt strijeljanjem...** Na smrt strijeljanjem... - ponovi se još pet puta. Dakle: šestorica. Dvojica u odsutnosti - pobjegli. Ostalih osam na vremenite kazne. Uz strijeljanje je dodano: zapljena cjelokupne imovine. Jedino meni ne, jer piše: “nema ništa”. Kad mi je pročitano, kao da mi je onoga trenutka nešto proletjelo pred očima, a u nogama se stvori nekakva neugodnost. Ali sam se odmah pribrao. Činilo mi se dok su drugima čitali, kao da više nisam na ovome svijetu, kao da sam jednom nogom već onamo, u vječnosti...”

kada nije izrekao niti jedne teške riječi o ljudima koji su ga sudili i osudili, premda smo ga mi, njegova mlađa braća, počesto pokušavali na to navesti. Svjedoci smo njegova čudesnoga dara praštanja kojemu je poticaj i snaga molitva: “Oče, oprosti im, ne znaju što čine.” Moć praštajuće dobrote kojom je prodahnut naš brat Ivo bila je znamen Sve-mogućega kojemu se bogoštovlje Crkve utječe molitvom: “Bože, ti svoju svemoć očituješ najviše praštanjem i milosrđem.” Na njegovu licu mogli smo vidjeti bolnu ljubav onda kada bi spominjao patnju svojih roditelja i sestara u vrijeme dramatičnoga suđenja i osude. Zanimljivo je zapaziti da Učitelj, poslije molitve Očenaša, podcrtava upravo

potrebu praštanja: “Doista, ako vi otpustite ljudima njihove grijestupke, otpustit će vama Otac vaš nebeski” (Mt 6,14). U Govoru na gori ljubav prema neprijateljima završava zahtjevom: “Budite dakle savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski!” (Mt 5,48). Sv. Frane neobično snažno ističe i opjeva vrlinu praštanja stihovima: “Hvaljen budi, Gospodine, po onima koji opraštaju s tvoje ljubavi, te podnose slabocu i trpljenje. Blaženi koji ih podnose s mirom, jer po tebi će, Višnji, biti okrunjeni” (Pjesma brata Sunca). Za brata Ivu pravilo i život jest Evanđelje, kako stoji na početku franjevačkoga Pravila. Kako je lijepo biti i živjeti uz čovjeka kojega nitko nije čuo da govori negativno o bilo kome i koji se nikada nije dao zavezati konopcima tuđega zla niti zaraziti tom najopasnijom bolešću.

Dobrota s Križa

Zajednička označnica svih ljudi jest čežnja za dobrotom. Za njom čezne nejačak i starac, žena i muškarac, učen i neuk, siromah i bogat. Ona u svima budi ugodne oćute i pokreće volju za životom. Dobrota je uvjet čovjekove sreće. Ona poštuje red i vodi svrsi postojanja - punini života. To je ljubav koja postaje čin, djelo. Kao što su dobri plodovi doseg dobre voćke, slično i čovjek svoju dobrotu dohvaća u zajedništvu s Jednim, Istinitim, Lijepim i Dobrim. Zato svaka ljudska osoba i sve uljudbe svijeta sanjaju san dobrote. Značajke su joj da se ne da zbrajati, ni utegom vagati, niti metrom mjeriti. Izmiče nauci-ma biologije, kemije, fizike i matematike. Dobrota je osnovna značajka svega stvorenog. Božji stvaralački zahvati popraćeni su riječju divljenja: “I vidje Bog da je dobro” (Post 1,4...). Stvaralačko Božje djelo svoj vrhunac nalazi u stvaranju čovjeka čiji pojavak Biblija “potpisuje” ushitnom tvrdnjom: “/ vidje Bog sve što je učinio, i bijaše veoma dobro” (Post 1,31). Dobro je sami Bog koji sebe, biljeg svoje dobrote, utiskuje u sve stvoreno, a nadasve u čovjeka. Dioništvo u dobroti Dobroga daje čovjekovu postojanju i posebno obilježje - dostojanstvo. To je nezasluženi dar koji potiče slobodno i radosno uzdarje. Dobrota svoj izvor ima u Bogu, (p)ostaje trag Svetoga i svoj utok nalazi u Dobrome koji Jest.

Naš brat Ivo je pjesnik i trubadur dobrote. Za njega dobrota

Klekнем usred sobe, uzdi-gnem oči i ruke k nebu: Oče naš, koji jesi na nebesima... Ovako ću kleknuti pred strijeljanjem... Možda već večeras... Bože, opraštam svima, Ti oprosti meni... Ustat ću, skinuti rubac s očiju... Živio Krist Kralj!... Pucajte! Ja sam nevin!... Opet šetam... Navriješe mi suze... A roditelji?... Sestre?... Bit će u crnini... Majko, oče, drage sestre, bit će vam teško kad doznate da me više nema među živima... Ipak, na onom svijetu ćete doznati da me se niste trebali stidjeti!... Nije mi lako... Ustaljeni obrok u 11 sati. Pojeo sam, bez teka. Molio sam i čekao večer, noć. Nikad nisam bio tako blizu, prislan Bogu. Boga tek što ne vidjeh, ali ga osjećah u sebi i oko sebe. Raj, sveci, sveti duhovi, sve mi je bilo nadohvat.”

(Iz knjige fra Ivana Perana: S Kristom i u smrt, str. 92, 98)

nije nekakav sporedni ures, nešto usputno. Do njega dobrota Dobroga dopire po križu Gospodina našega. Njegovi stihovi: *“Hvalite Gospoda, jer on je dobar i njegv’a dobrota ostaje dovijeka...”*, i na sprovodu snažno pokrenuše ono najdublje u čovjeku. Htio je da svaki njegov odgajnik, prema glazbenom daru kojega mu je Gospodin dao, trajno pjeva: *“U Križu je spas ...”*. Učio nas je pjevati: *“Krist će se proslavit’ u tijelu mojemu, bilo životom, bilo smrću. Jer je meni život Krist, a smrt dobitak... (Fil 1, 20-21)*. To nije tek puki izljev pjesnikove duše. To je način postojanja fra Ivana Perana. On je već na suđenju spoznao i pokazao snagu Kristova križa i u toj snazi pristao prihvatiti svoj križ, pa makar to bila i smrt strijeljanjem od zloglasnog komunističkog režima. Ciljologa svoga života ne odvaja se od Ljubavi pokazane i dokazane Križem. Ona je vrhunac objave Boga ljubavi i tajne čovjeka. Odatle crpi uvijek novu snagu i poticaj. Stoga je posve naravno da je

fra Ivo u pjev pretvorio i Apostolovu riječ: *“A ja, Bože sačuvaj da bih se ičim ponosio osim križem Gospodina našega Isusa Krista po kojem je meni svijet raspet i ja svijetu”* (Gal 6,14). Posljednji stih koji je uglazbio glasi: *“Obradovah se kad mi rekoše hajdemo u dom Gospodnji...”* (Ps 122). Posljednje što je pripovijedao našem provincijalu fra Bernardinu Škunci jest sadržaj njegove treće knjige koju tek treba napisati pod naslovom: *“Moj novi život s Kristom”*. Žao nam je što ta knjiga nije ispisana perom, ali se radujmo vjeri da je fra Ivo sada živi s Kristom u punini kamo je pozvan upravo na blagdan Uzvišenja svetoga Križa.

Dragi naš brat Ivo ostaje primjer nasljedovanja Učitelja. Sveti Frane mu je uvijek bio poticaj i nadahnuće. *Neka Gospodin u njemu i po njemu svetkuje svoju dobrotu.*

fra Andrija Bilokapić

SAŽETI ŽIVOTOPIS SLUGE BOŽJEGA

Porijeklo, školska i redovnička formacija, oblici djelovanja

1. Srećko Peran, u redovništvu fra Ivan, odnosno fra Ivo, rođen je od oca Ivana i majke Nedjeljke r. Piljić, u Kaštel Starome kod Splita, 25. lipnja 1920. Najstarije je dijete obitelji uz još tri kćeri. Osnovnu školu završio je u Kaštel Novome. Kao franjevački kandidat provincije Svetog Jeronima u Dalmaciji i Istri sa sjedištem u Zadru, nižu je gimnaziju završio u klasičnoj franjevačkoj gimnaziji na otočiću Badiji kod Korčule, višu u Dubrovniku na višoj franjevačkoj klasičnoj gimnaziji, uz prekid od jedne godine (nakon petog razreda) kad je godine 1936. u samostanu na Košljunu započeo godinu novicijata. Na Košljunu je – nakon završene godine novicijata – godine 1937. položio prve redovničke zavjete uzevši redovničko ime Ivan (u čast sv. Ivana Krstitelja) ili Ivo, kako se najčešće predstavljao i potpisivao. Nakon položenog ispita zrelosti u lipnju godine 1940. u Dubrovniku, potom položenih svečanih redovničkih zavjeta godine 1941., na blagdan sv. Franje (04. listopada), iste je godine – odmah po blagdanu sv. Franje – započeo studij teologije na Velikom bogoslovnom sjemeništu u Splitu. Svečane redovničke zavjete položio je na Poljudu u Splitu godine 1941. Zbog ratnih okolnosti, dvije godine teologije nastavio je u Dubrovniku na Teologiji provincije Svetog Jeronima. U Dubrovniku je posebnom dozvolom Svete stolice – zbog mlade dobi – 8. kolovoza 1943. primio sveti red prezbiterata (svećeništva). Završni dio teološkog studija (jedan preostali semestar) prošao je u Splitu, gdje je u proljeće 1944. diplomirao. Odmah poslije završenog studija teologije, fra Ivo je u Splitu na nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji predavao glazbu i u samostanu na Poljudu u Splitu bio odgojitelj mladih franjevačkih kandidata.

U jesen 1946. fra Ivo je dignut u vojnu službu Jugoslovenske narodne armije. Bio je regrutiran u Splitu 21. studenoga

Mali Srećko (fra Ivan) s roditeljima

Klaustar samostana na Badiji, gdje je fra Ivan prošao prva četiri razreda franjevačke klasične gimnazije

Veslanje je bilo jedan od sportova u gimnaziji na Badiji u kojima je fra Ivan sudjelovao

i određen na odsluženje vojnog roka prvo u Ilirskoj Bistrici, potom u Donjem i Gornjem Logatecu u Sloveniji. Nije prošla ni godina dana vojnog roka kad je koncem lipnja godine 1947. od službe Vojnog suda u Ljubljani pozvan na saslušanje i ispitivanje zbog 'protu-državnog djelovanja'. U montiranom procesu osuđen je na smrt strijeljanjem, potom nakon njegove žalbe u kojoj je pokazao svu neutemeljenost osude, smrtna kazna je preinačena u pet godina strogog zatvora s prisilnim radom. Nakon održane zatvorske kazne i odsluženog vojnog roka u Zemunu (1954. – 1955.), prekinutog zbog osude, fra Ivo se vratio u provincijsku zajednicu u kojoj je obnašao različite dužnosti: učitelj novaka na Košljunu (1955. – 1959.; 1960. – 1966.; 1982. – 1994.); profesor na biskupijskoj srednjoj klasičnoj gimnaziji u Pazinu (1959. – 1960.); kao srednjoškolski profesor u oba je spomenuta slučaja uz poučavanje u glazbi još predavao vjeronauk, povijest, zemljopis i filozofiju; šest godina je obavljao službu gvardijana u samostanu Male braće u Dubrovniku (1967. – 1973.). U više navrata fra Ivo je bio član uprave Provincije (definitor) i dva puta provincijalni ministar (1973. – 1982.). Dovršivši provincijalnu službu opet je izabran za magistra novaka na Košljunu (1982. – 1994.).

S ponovnim boravkom na Košljunu, gdje je ostao do kraja zemaljskog života, godine 1986. imenovan je za profesora glazbe na Višoj teološkoj školi u Rijeci i tu službu obavlja do

godine 2000. Istovremeno je fra Ivo u Puntu (otok Krk) predavao glazbu u školi 'Fran Krsto Frankopan' i vodio zbor djevojaka koji je nazvao 'Bonaventurianum' ili 'Vedra budućnost'. S tim zborom je fra Ivo imao značajne uspjehe na natjecanjima malih zborova u Domovini i u inozemstvu.

Duhovni biljeg fra Ivina redovništva i svećeništva

2. Prema svjedočanstvu kolega franjevac (fra Mavra Velnića, fra Jerka Valkovića, fra Dinka Vlašića) – fra Ivo je od gimnazijskih dana s radošću, ozbiljnošću i revnošću sve dublje ulazio u redovnički poziv i svećeničko poslanje. Ipak, u citavoj navedenoj fazi – u odnosu na svoje kolege – fra Ivo se u toj fazi života nije posebno isticao u duhovnom životu. Fra Mavro Velnić, jedini preživjeli od četvorice redovničkih kolega fra Ive Perana, svjedoči da su svi bili "jedan drugome do uha što se tiče pobožnosti, revnosti, marljivosti, urednosti, pa i uspjeha, zajedništva" (*Svjedočanstvo od 16. veljače 2009.*, u arhivu samostana na Košljunu). Duboki i odlučni put prema svetosti dogodit će se nakon vojne službe, odnosno nakon osude na smrt strijeljanjem od komunističkog režima, što se dogodilo u jesen godine 1947., kada je fra Ivo imao dvadeset i sedam godina života. O tome će biti riječi na drugom mjestu u ovom sažetom životopisu.

Fra Ivo je u svojoj redovničkoj mladosti bio iznad svega *privučen glaz-*

bom, napose liturgijskom glazbom, što je, bez dvojbe, snažno obilježilo čitav njegov duhovni put. O njegovu glazbenom stvaralaštvu bit će riječi nešto kasnije. Ovdje pak treba istaknuti da ga je slavljenički biljeg bogoslužja posebno zanosio. Fra Ivo je od mladenačkih redovničkih dana pa sve do starosti pružao sliku redovnika koji stalno proživljava 'blagdan'. Kako je postupno sve dublje urastao u ljepotu božanskih tajni što ih nosi liturgija Crkve, fra Ivo je u slavljenju tih tajni svjesno nadilazio običnost. Bogoslužje Crkve postupno je postalo najsnažnije mjesto duhovnosti fra Ive Perana, nadasve nakon spomenute osude na smrt strijeljanjem. Nije se mirio sa slavljenjem božanskih tajni na uobičajeni i formalni način. Utemeljeno se može kazati da je fra Ivo sva liturgijska slavlja i pobožnosti obavljao tako kao da ih obavlja prvi put ili kao da ih slavi zadnji put, što je – prema svjedočanstvu redovničke braće i vjernika – jedna od fra Ivinih kreposti u herojskom obliku. Put svete glazbe bio je za fra Ivu put svetosti. Fra Ivo je bio odličan glazbeni pedagog i zborovođa i kao takav je bio često pozivan u pripremanje liturgijskih slavlja koliko na lokalnim sredinama, toliko na nacionalnim (u velikim i manjim nacionalnim i regionalnim slavljinama), dapače na internacionalnim razinama (u vremenu održavanja generalnih kapitula franjevačkog reda i drugih prilika), i svemu tome je pokazivao visoko duhovni odnos prema bogoslužnom sadržaju i pjevanju. Fra Ivina pučka misa, na široko prihvaćena u Domovini i u inozemstvu, potom njegove druge skladbe, objedinjene u velikoj glazbenoj monografiji koju je muzikologinja dr. Marija Riman priredila pod naslovom '*Brat Ivo Peran, franjevac i glazbenik*' (Zadar, 2004.), potvrda su rečene fra Ivine vrline.

3. Druga osnovna crta fra Ivina redovničkog i svećeničkog življenja očitovala se u *revnosti svakidašnjih dužnosti*, u njegovanju bratskog zajedništva, u gorljivosti djelovanja unutar zajednice i prema različitim oblicima rada s ljudima izvan zajednice. Nikad se nije upuštao u kritizerski govor prema braći i prema ljudima u svijetu. Ostao je upamćen kod sve redovničke braće kao brat koji promiče zajedništvo i koji skriva slabosti drugih, kazujući slabosti drugih na način iskrene želje za dobro

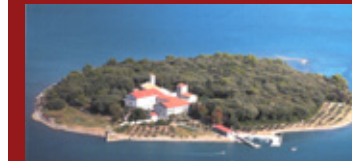
Misija – franjevaštvo!

"Iz susreta i razgovora sa školarcima iz Njivica vidim: pobjeđuje ih naša *vedrina*! Mir, dobrotu, smirenost, osmijeh vedrine od nas očekuju. Eto naše misije, - a to je *franjevaštvo*! To je Franjo! "Što je ovdje lijepo! Što je ono lijepo! Što je lijepo!" – to neprestano ponavljaju *mladi ljudi*! Barem za trenutak doživješe život i dah *milosti*, što se ne smije prezirati! Uvjeran sam, da im je – barem za trenutak! – i "*sedma noć*" bijedna prema ovom doživljaju *bogatstva*!"

(Iz Dnevnika, Cvjetnica, 27. 03. 1994.)

Klaustar samostana Male braće, gdje je fra Ivan proveo četiri viša razreda klasične gimnazije

Samostan na Košljunu, mjesto novicijata i najdužeg razdoblja boravka fra Ivana Perana

pojedince i zajednice i samo na mjestu koje je u redovničkoj zajednici prikladno za takvo kazivanje. Čvrsto stanje fra Ivine duše, pokornički biljeg u stilu življenja, čak oporost prema sebi, u svemu je imalo jedan cilj: živjeti redovnički i svećenički poziv u potpunoj vjernosti iz duboke nutarnje slobode na način sv. Franje Asiškog. Fra Ivo je sretno spajao potpunu vjernost Bogu i slobodu duše. U življenju fra Ive Perana to je značilo: u nutarnjoj slobodi živjeti svete zavjete siromaštva, poslušnosti i čistoće bez ikakvog osjećaja prisile, sve na herojski način. Živio je i djelovao kao slobodan i radostan u svemu redovničkom življenju i svećeničkom poslanju. Svjedočanstva braće koja su s njime živjela slažu se u slijedećem: je li riječi o molitvama zajednice (misa, časoslov, meditacija, pobožnosti), fra Ivo je vaza prvi; je li riječ o radu s vjernicima u crkvi (liturgijska slavlja), o odlasku na duhovne obnove, duhovne vježbe i seminare, na predavanja o glazbi, na ispovijedanja i prigodne propovijedi, fra Ivo je sve prihvaćao sa spremnošću i radošću, i obavljao na zadovoljstvo onih kojima je odlazio. U krugu redovničke zajednice i u djelovanju izvan nje fra Ivo je s jedne strane čudesnim umijećem znao sačuvati sabranost duha i mir duše do mjere da se rado povlačio u časove osame (poklon pred Presvetim otajstvom euharistije, u samostanskoj sobi ili u šetnji), a s druge je strane pokazivao aktivnost, komunikativnost i radost u susretima i u djelovanju s ljudima. U svemu je rečenom očitovao duhovnu

dinamičnost koja je nadilazila svaku prosječnost. Odatle i fra Ivino očekivanje pa i traženje od drugih, napose mlađih redovnika, da sve svoje sile i darove dadu u službu Bogu, kadikad do mjere koja je sličila na pretjerivanje, ali u konačnici na dobro uže redovničke ili šire vjerničke zajednice, pa i na dobro onih koji su se ustezali jače uključiti u posao za Boga i za ljude.

4. U gorljivoj želji da svima naviješta Kristovo evanđelje, fra Ivo je doslovno sličio na *«putnika i pridošlicu u ovom svijetu»*, kako je i sv. Franjo obilježio poziv male braće (*Potvrđeno pravilo*, 6). Sva njegova redovnička braća svjedoče da je odlazio na putovanja u svrhu izvršavanja povjerenih mu dužnosti i ispunjenja evangelizacijskih zadaća: održavao je duhovne vježbe, seminare, predavanja; odlazio na susrete odgojitelja, profesora, viših poglavara; pohađao provincijsku braću, sudjelovao na natjecanjima malih i velikih zborova, animirao lokalna ili nacionalna liturgijska slavlja, i slično. Kao odista osebujan fratar, uz to sposoban da se lako sporazumi na više europskih jezika, razvio je i 'auto-stop evangelizaciju': naime, na putovanja je rado odlazio auto-stopom, ali uvijek s nakanom da evangelizira, da održi svojevrsnu putničku katehezu, da sluša životne sudbine i tužaljke o ljudskim sudbinama. Kao fratra – vazda u habitu, pa i za ljetnih vrućina – vozači bi mu rado otkrivali svoju dušu. O tim i drugim svojim željama i

djelovanjima ostavio je zapise u svojim dnevnicima koji se čuvaju u samostanu na Košljunu.

5. Za fra Ivu se utemeljeno može ustvrditi da je dubinski primjenjivao uvijek valjana načela redovničkog i svećeničkog poziva: *Contemplata aliis tradere* (Prenošenje poruke ima snagu ako izlazi iz vlastitog razmišljanja/proživljavanja), ili: *Hilarem datorem diligit Deus* (Bog ljubi vesela darovatelja), ili još: *Non solum sibi vivere sed et aliis proficere* (Ne samo sebi živjeti nego i drugima koristiti, duhovno načelo sv. Franje Asiškog).

U takvoj je duši redovnika i svećenika fra Ive Perana živio istinski Božji pjesnik i mistik. U njegovim brojnim tekstovima – objavljenim i neobjavljenim – prepoznaje se nadarenog pjesnika kršćansko-franjevačkog mističkog nadahnuća. Fra Ivo je – pored različitih aktivnosti u redovničkoj zajednici i s ljudima na različitim stranama – čeznuo za časovima osame. Kao Gospodin Isus, koji se rado povlačio u samoću, kao sv. Franjo Asiški i kao svi sveti ljudi u povijesti kršćanstva, fra Ivo je i po danu, ali još više u kasnim večernjim satima, nalazio svoje časove osame za razgovor s Bogom. Ako bi se htjelo izdvojiti koje pobožnosti u kojima se posebno isticao, dakako uz liturgijsku duhovnost koja je kod njega bila najjače naglašena, to je bila pobožnost tihog klanjanja pred Presvetim oltarskim sakramentom i odana predanost Bl. Djevici Mariji. U znak svjedočanstva navedimo ovdje njegove dirljive stihove, prvo o klanjanju pred Presvetim sakramentom: *«Gledam Te:/ pjesma si/ razigranih žižaka,/ ustreptalih svijetla/ i ljepota cvijeća.../ Jedina si povelja mira/ jer si/ otvorena knjiga, u kojoj Otac/ svom slašću piše svu svoju volju»* (*U Tajnu zagledan*, Matica hrvatska – Ogranak Kaštela, str. 49). A Djevici Mariji izrekao je – između ostalog – svu bol i dubinu strašnog časa osude na smrt strijeljanjem: *«Nitko nije mogao k meni osim Tebe,/ Božja Majko./ I ušla si./ Ušla si cijela kad sam Ti se posve predao./ Tada sam kao malo dijete klonuo na Tvoju ruku/ i prepustio se Tvom milovanju...»* (*U Tajnu zagledan*, str. 15).

6. Sveti život fra Ive Perana očitovao se do mjere herojskog življenja kršćanskih i redovničkih kreposti u čestim životnim

fra Ivan na Košljunu vodi skupinu turista

S velikom radošću fra Ivan je pozdravljao brojne košljunske goste

fra Ivan u jednoj od čestih uloga voditelja pjevačkog zbora

prilikama – kako je već gore istaknuto – ali se vrhunac njegova sveta života najsnažnije očitovao u dvaput doživljenom susretu sa smrću: u herojskom podnošenju osude na smrt strijeljanjem od komunističkih vlasti i u vjerničkom prihvaćanju prirodne smrti.

Događaj osude na smrt može se nazvati ‘drugo krštenje’ fra Ive Perana. To je jasno izrekao fra Ivin već citirani jedini preživjeli razredni i novicijski kolega, ali i kasniji subrat u življenju franjevačkog poziva, fra Mavro Velnić: “Ni smrtna presuda ni petogodišnje tamnovanje nije ga slo-milo ni pokolebalo u svom zvanju. Naprotiv, Ivo je očeličio u svakom pogledu i moje je uvjerenje: Ivo se istinski, dubinski produhovio. Doista Ivo nije ušao u zatvor kao Savao u Damask, ali Ivo se vratio iz zatvora istinski Pavao, pun žara za stvar Božju i ideale asiškog Poverella”, postao je “zrno pšenično u komunističkom ‘žrvnju’ za Kristovu pogaču” (*Svjedočanstvo od 16. veljače 2009.*, čuva se u arhivu na Košljunu). To mučeničko krštenje dogodilo se polovicom rujna godine 1947. Nakon prve godine odsluženja vojnog roka u montiranom je procesu komunističkog režima fra Ivo optužen kao “intelektualni vođa zločinačke grupe”, kao neprijatelj narodne vlasti koji veli “da je Stepinac osuđen bez dokaza, i da svaka vlast koja se borila, ili se bori protiv Crkve, propada”, te je u procesu zaključeno da se “za njega traži najstroža kazna koja postoji u našem zakonu”, staja-

lo je u Optužnici. I doista, 23. rujna iste godine, u vojnom sudu u Ljubljani, sudac predsjedatelj je pročitao: “U ime naroda (...) Peran Ivan je osuđen na smrt strijeljanjem” s još petoricom kolega. Nakon žalbe na Vrhovni vojni sud u Beogradu, fra Ivi je kazna preinačena na pet godina strogog zatvora s prisilnim radom.

O osjećaju nakon osude, u samici, fra Ivo svjedoči: “Nikad se ne osjećah tako blizu Bogu i bio sam miran. Tiho sam pjevao melodije gregorijanske korala, a mnogo sam i znao napamet” (*Zatvorski memoari S Kristom i u smrt*, izd. Franjevački provincijalat-Zadar – Franjevački samostan-Košljun, Zadar 2002., str. 95). Smirenost fra Ivine duše u tom strašnom času treba nazvati vrhuncem kršćanskog vjerovanja, himnom smisla mučeništva s Kristom raspetim i uskrslim, protokom živodarne Spasiteljeve krvi s Kalvarije, koja s Križa čini da potpuno nevin čovjek, vjernik-osuđenik na smrt moli za svoje progonitelje i pjeva hvale Bogu. Fra Berard Barčić, nekoć više puta izabran za provincijala u zadarskoj franjevačkoj provinciji, stari redovnik-franjevac – sada u 99. godini života – tvrdi da je “krepost vjere (fra Ive Perana) najbolje došla do izražaja kada je svoju osudu na smrt primio s punim predanjem u volju Božju”, i nastavlja o istom: “S tom vjerom bila je povezana i krepost ljubavi: oprostio je svojim neprijateljima” (*Svjedočanstvo od 31. prosinca, 2008. godine*, čuva se u arhivu na

Košljunu). Jedan od fra Ivine mlađe braće slično se izrazio: “Među mnogim izuzetnim vrlinama, zanimljivo je to što nikada nije izrekao niti jedne riječi o ljudima koji su ga sudili i osudili, premda smo ga mi, njegova mlađa braća, počesto pokušavali na to navesti. Svjedoci smo njegovog čudesnog dara praštanja kojemu je poticaj i snaga u molitvi: ‘Oče oprosti im je ne znaju što čine’ (Lk 23,34). Moć praštajuće dobrote kojom je prodahnut naš brat Ivo bila je znamen Svemogućega” (fra Andrija Bilokapić, u *Vjesnik franjevačke provincije Svetog Jeronima u Dalmaciji i Istri*, Zadar, br. 3/2003., str. 32).

Kršćansko ponašanje fra Ive Perana u času osude na smrt treba smatrati herojskim činom vjere koji već po sebi zavrjeđuje da bude nazvan najvišim činom svetosti. Ostatak života, što predstavlja više od pedeset godina, fra Ivo je pokazao svoju dubinsku blizinu življenja s Bogom.

Plodan glazbeni i spisateljski rad

7. U fra Ivin životopis neizostavno spada bogat raznovrsni glazbeni i spisateljski rad. Istaknut ćemo bitno iz oba stvaralačka područja fra Ivina rada.

Po Božjoj prirodi i po roditeljskom nasljeđu fra Ivo je bio – vidjelo se to od njegove malene dobi – visoko talentirana osoba, odličan i kao đak u pučkoj i srednjoj školi, i kasnije kao student teologije i glazbe. Ipak, najdublje je u njemu stajao *talent za glazbu*. Za njegovu glazbenu formaciju – dolaskom na Badiju – čekala ga je sretna okolnost: nekako u isto vrijeme kad je fra Ivo sa svojim školskim kolegama stigao na Badiju, došao je za profesora na Badiju poznati glazbenik-franjevac dr. Bernardin Sokol, rodom iz Kaštel Sućurca, dakle i po rodu i po ljubavi prema glazbi blizak malom kandidatu Srećku. Glazbenik Sokol je u dječaka Srećka odmah uočio visoki glazbeni talent, iskazivao mu posebnu pažnju i dao mu dragocjene glazbene temelje. Slično se dogodilo kada je fra Ivo nakon novicijata pošao u višu franjevačku gimnaziju u Dubrovnik. Tada je naime u dubrovačkom samostanu bio gvardijan gore spomenuti fra Kvirin Orlić, također poznati glazbenik i kompozitor. I ovaj je fra Ivi pružio svu pedagošku glazbenu pažnju, upućujući ga nadasve u crkveno koralno pjevanje. K tome, budući da je fra

fra Ivanove objavljene knjige

Ivo s lakoćom svladavao sve školske predmete, fra Kvirin je talentiranom mladom fratru dao mogućnost da vježba na klaviru i na orguljama. Što više, fra Kvirin je fra Iva uključio u pripremanje učeničkih priredbi i u predvođenje pjevanja za učenike-klerike.

Kasnije, već kao svećenik, fra Ivo je pohađao državnu srednju glazbenu školu 'Sorkočević' u Dubrovniku, prosljedio u glazbenoj školi 'Njegos' u Kotoru, te opet u Dubrovniku, gdje je maturirao u spomenutoj glazbenoj školi. U crkvi Male braće u Dubrovniku vodio je crkveni zbor. U Ljubljani je godine 1980. započeo studij muzikologije ali ga zbog izbora za provincijalnog ministra nije završio.

Evangelizacija putem glazbe – u već istaknutoj službi voditelja zborova, profesora glazbe, kompozitora – obilježila je, uz ostalo, cijeli fra Ivin životni radni tijek. Ovdje je stoga vrijedno navesti barem glavna njegova glazbena tiskana djela: *Misa na staroslavenskom jeziku* pod naslovom 'Pastiri pjevaju malom Isusu', izd. Košljun – Ljubljana, 1962.; *Pučka misa na hrvatskom* pod naslovom 'Slavite Mariju', Košljun – Ljubljana, 1965.; *Hrvatska misa za pokojne*, Košljun – Ljubljana, 1966.; *Hrvatska misa za puk 'Jubilaris'*, Zadar 1976.; *Osam pučkih misa kroz liturgijsku godinu*, izd. Franjevački samostan Košljun – HILP, Zadar 2001.; *Brat Ivo Peran, franjevac i glazbenik*, velika glazbena monografija u kojoj je tiskan najveći dio fra Ivinih liturgijskih kompozicija,

priredila dr. Marija Riman, izd. Provincija Svetog Jeronima Zadar – Franjevački samostan Košljun – Povijesno društvo otoka Krka, Zadar, 2004.

Svoj stvaralački genij fra Ivo je jednako plodno izrazio i oblicima *proznog i pjesničkog pisanja*. U tijeku godina pisao je propovijedi, meditacije, recitale, putopise, memoare, kritičke eseje, stihove, čak i jedan roman. Navodimo bitno: *S Kristom i u smrt*, autobiografski memoari o vojnoj službi, osudi na smrt i zatvoru, izd. Franjevački Provincijalat Zadar – Franjevački samostan Košljun, Zadar, 2002.; *Mali cvijet iz Istre – fra Bernardin Tomašić*, roman, izd. Franjevački samostan Košljun i Franjevački provincijalat Zadar, Zadar, 2003.; *U Tajnu zagledan*, zbirka lirskih stihoa i meditacija, priredio fra Bernardin Škunca – dr. Milan Hodžić, izd. Matica hrvatska – ogranak Kaštela, 2008.

Uz navedene objavljene tekstove, navodimo i značajne spise koji su u pripremi za tisak: *Liturgijske meditacije za svaki dan*; *Igrokazi Božjeg igrača* (petnaest igrokaza duhovnog sadržaja); *Izbor iz Dnevnika*, koji je svaki dan pisao u tijeku više od tri deset godina do pred kraj života, bilježeći važne i manje važne ali uvijek značajne događaje u redovničkoj zajednici, u katoličkoj Crkvi, u svijetu politike, napose u vremenu ratnih događanja (1991. – 1994.), u športu, i sl.

O fra Ivi Peranu je već objavljena manja knjiga: fra Bernardin Škunca,

Radostan brat svih ljudi – fra Ivo Peran, izd. Franjevački Provincijalat – Zadar, Franjevački samostan – Košljun, Zagreb 2007.

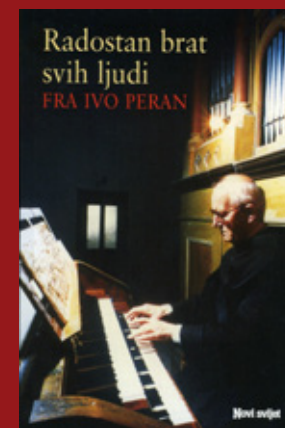
U navedenom stvaralačkom radu različitih oblika fra Ivo se nalazio kao istinski Božji igrač, što smo istaknuli u uvodnim riječima ovog glasnika. U umjetnosti riječi i glazbe našao se kao na 'nogometnom igralištu'. Očito, to je ono mjesto koje mu je darovao Gospodin, i on je – prihativši Božje darove – na tom mjestu 'igrao' Božju igru u radosti i slobodi djeteta Božjeg.

Završni zemaljski dani

8. Na kraju želim dodati i riječ o fra Ivinom putu prema prirodnoj tjelesnoj smrti. Prema svjedočanstvu svoje redovničke braće, posljednje je mjesece života podnosio strpljivo i posve predano u volju Božju. Osobno sam bio nazočan fra Ivinom posljednjoj svetoj misi. On i ja sami u sakristiji/kapeli samostana na Košljunu. Riječi misnoga obreda izgovarao je s preobraženim dostojanstvom u predanoj sabranosti duha, posve, posve polako. Krajnja tjelesna nemoguć i čežnja duše za Bogom susretoše se u njemu prvi put u njegovom svećeničkom služenju, pa i cijelom njegovom životu, jer je najveći dio života proveo u krepkom zdravlju. Izgledao je kao redovnik-svećenik koji se sav pretvorio u molitvu, poput sv. Franje za kojega je rani životopisac, Toma Čelanski, napisao: "Više nije bio čovjek koji moli, nego je čitav postao molitva".

U vremenu skoro dvomjesečne teške bolesti, prvo u riječkoj bolnici, potom u samostanu na Poljudu u Splitu, kamo je odvezen da bi mu mogla biti pružena dolična medicinska njega, brat Ivo se pretvorio u riječi zahvalnosti svima koji su ga okruživali i njegovali. Umro je na blagdan Svetoga Križa, 14. rujna 2003. dok je bio okružen samostanskom braćom i časnim sestrama koje su ga njegovale, uz molitvu krunice u kojoj je djelomično i sam sudjelovao. Njegovo je tijelo bilo prevezeno na Košljun, gdje je 18. rujna obavljena svečanost pogreba. O fra Ivinu držanju u vremenu teške, smrti i pogreba, pisali smo na prethodnim stranicama u ovom glasniku.

fra Bernardin Škunca

fra Ivanove knjige mogu se nabaviti na adresi
Vicepostulature

USKRSNA RADOST

Umjereno, pričajući

Sopran
Alt

mf

1. Ra- dost pro- su se cij- lim svije- tom,
2. Krist nam u- skr- snu cij- ša na- da,
3. Vo- da pe- re nas sna- gom Du- ha,
4. Ra- dost će ka nas raj- skih stra- na,

Tenor
Bas

mf

sve od- je- ku- je pje- smom sve- tom:
smr- ti- ne- sta- je- ži- vot vla- da:
je- lo- hra- ni- nas ži- vog kru- ha:
l- sus- sun- ce- je- vje- čnih da- na:

mf

A- le- lu- ja, a- le- lu- ja, a- le- lu- ja, a- le- lu- ja.

P

A- le- lu- ja, a- le- lu- ja, a- le- lu- ja.

Fra Ivan Peran je poseban izraz radosti doživljavao u liturgijskom bogoslužju i u različitim pobožnostima. Slaviti Boga molitvom, pjevanjem, vođenjem pjevačkih zborova i glazbenim skladanjem, do te je mjere obuzimalo duh našeg Sluge Božjega da je i u svagdašnjem molitvenom, posebno liturgijskom činu želio doživljavati blagdan i svečanost. Za njega običnost ne postoji kad je Bog u pitanju, kada se Krist slavi. Blagdan i svečanost za njega je ujedno bila duboka radost življenja vjere i kršćanskog poziva.

Iz takva stanja fra Ivanove duše nastajalo je njegovo glazbeno stvaralaštvo. S tim u svezi je znakovito da je on – prema riječima muzikologinje Marije Riman – jedini glazbenik u nas koji je skladao sve 'Aleluia' kroz liturgijsku godinu, dakle i za obične liturgijske dane. 'Uskrsna radost' – jedan od 'Aleluia' uskrsnog vremena – ovdje donosimo kao glazbeni uzorak i duhovni poticaj što je izišao iz duhovne čežnje fra Ivana Perana da se uvijek slavi Bog.

DANI SLUGE BOŽJEGA FRA IVANA PERANA

U POVODU OSME OBLJETNICE PRIJELAZA U VJEČNOST - KOŠLJUN 2011.

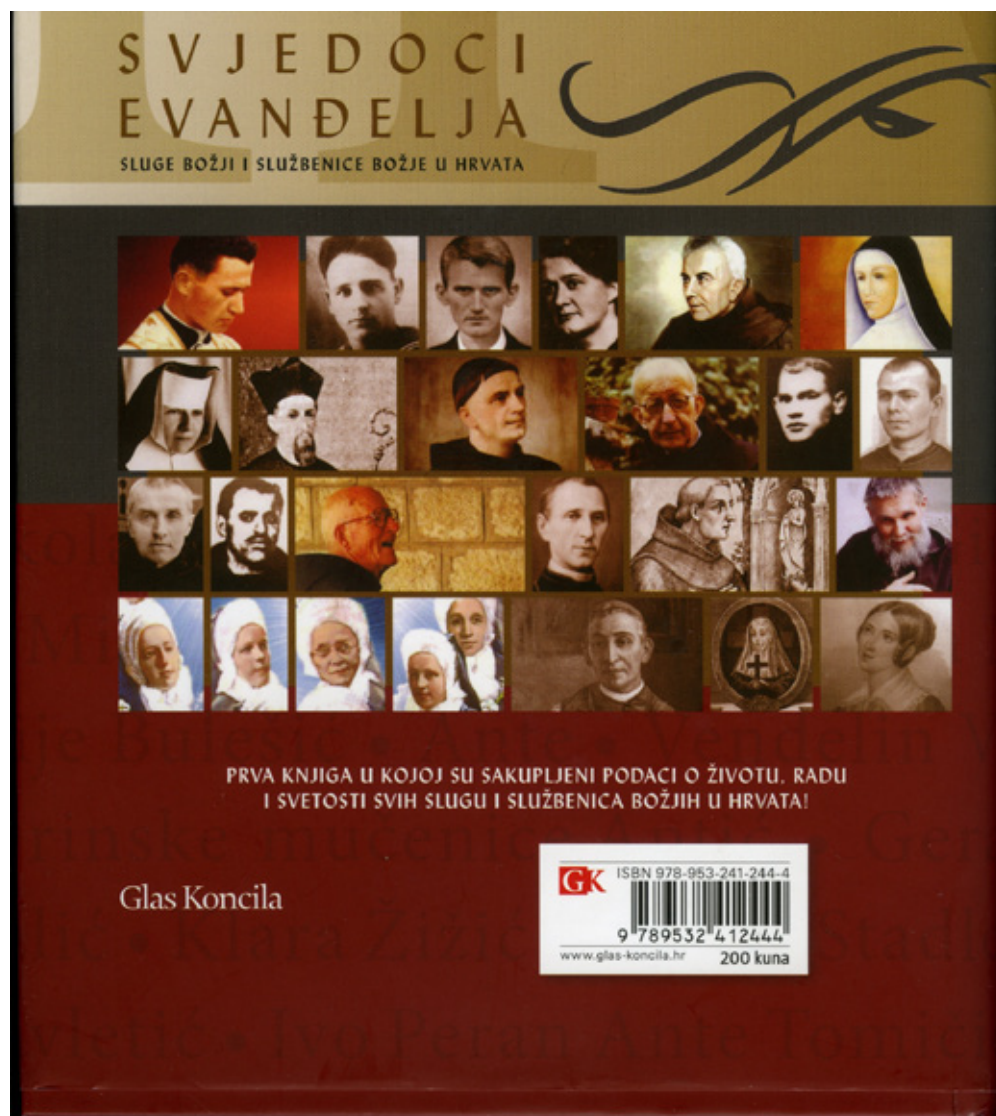
3. rujna s početkom u 11 sati
u čast 'Božjega igrača'
fra Ivana Perana održat će se
jedriličarsko natjecanje
'Kup Košljun' 2011. u klasi
'Optimist' pod vodstvom
trenera Zlatana Bikića i svečanost
podijele diploma polaznicima
škole jedrenja JK Punat

10. rujna s početkom u 10 sati
u čast 'Božjeg igrača' fra Ivana Perana
održat će se malonogometni turnir
kluba 'Punat' pod vodstvom
trenera Borisa Franulića

**17. rujna s početkom u 11 sati središnje Misno slavlje
predvodi fra Josip Sopta, provincijal**

U animiranju slavlja 17. rujna pjevanjem sudjeluju: zbor Župe Presvetog Trojstva iz Punta pod vodstvom vlč. Saše Illjića i gostujući zbor 'Bijačka vila' iz Kaštela pod ravnanjem maestra prof. Vladana Vuletina.

Izdaje: Vicepostulator za proglašenje blaženim Sluge Božjega fra Ivana Perana
Franjevački samostan, Poljudsko šetalište 2, 21000 Šibenik
Odgovara: fra Bernardin Štunc, vicepostulator - Košljun, 2011.

“Svjedoci evanđelja” – Knjiga dr. fra Ivana Damiša u kojoj su sakupljeni podaci o životu, radu i svetosti 26 slugu i službenica Božjih u Hrvata, u razdoblju od početka 19. stoljeća do kraja 2009. godine.

**PRILOZI ZA RAD VICEPOSTULATURE
SLUGE BOŽJEGA FRA IVANA PERANA**

Rad u Postupku za proglašenje blaženim Sluge Božjega fra Ivana Perana financira se dobrovoljnim priloziima štovatelja i prijatelja našega Sluge Božjega. Do sada je već više osoba dalo novčane priloge za rad Vicepostulature. Neki od njih žele ostati anonimni.

Na ovom mjestu izražavamo našu zahvalnost svima, a posebno za nedavno primljene priloge dvojice naših voditelja misija u Njemačkoj: fra Antun Bilokapić – 500 €; fra Ivan Gavran – 500 €.

Svim dobročiniteljima izražavamo našu najdublju zahvalnost na priloziima.

Novčane priloge i milodare za rad Vicepostulature slati na račun:

Provincijalat franjev. prov. sv. Jeronima
Vicepostulatura fra Ivo Peran
Trg sv. Frane 1
23000 Zadar

Kunski račun: 2340009-1110095559

Uplate iz inozemstva:

HR66 2340 0091 1100 9555 9
Privredna banka Zagreb d.d.
10000 Zagreb, Račkoga 6, Croatia
Swift code: PBZGHR2X

**Nadamo se da ostajemo u duhu Sluge Božjega fra Ivana Perana
s ovom molbom upućenom Vama,
dragi čitatelji, molitelji i podržavatelji ovog Postupka:
“Bog ljubi veselog darivatelja!” (Kor II, 9-7)**

RADOSTAN BOŽJI IGRAČ

God. I.(2011.) br.1

Povremeno glasilo Vicepostulature
Sluge Božjega fra Ivana Perana

Osnivač:

Provincijalat provincije sv. Jeronima
Trg sv. Frane 1; 23000 Zadar

Izdavač:

Vicepostulatura za proglašenje
blaženim
Sluge Božjega fra Ivana Perana

Glavni i odgovorni urednik:

fra Bernardin Škunca

Uredništvo:

fra Bernardin Škunca
Renata Jukić

Lektorirala:

Renata Jukić

Grafička priprema:

Alen Funčić

Fotografije:

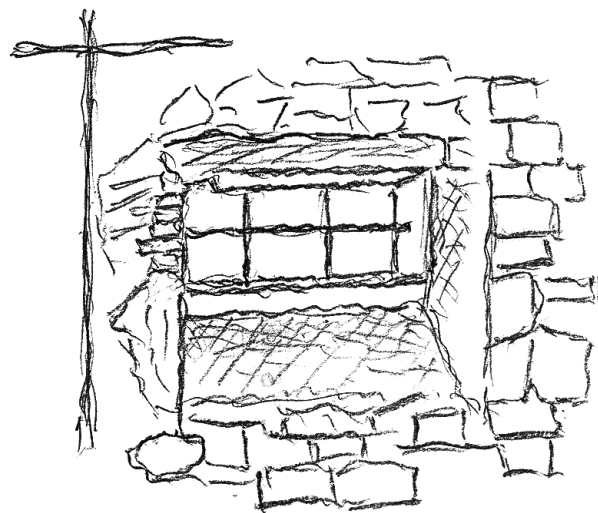
Arhiv Vicepostulature

Adresa vicepostulature:

Vicepostulatura Sluge Božjega fra
Ivana Perana
Poljudsko šetalište 2; 21000 Split
Telefon: 021 380 713 / 021 381 020
095 871 41 69
e-mail: vicepostulaturaperan@
hotmail.com

Tisak:

Tiskara Mađor, Solin

Fra Ivo Peran: crtež zatvorskoga prozora

REŠETKE

*Mrzio sam ih
i još više zamrzio
nakon što sam godinama promatrao
kako ih tamničari zvukom iskušavaju
a ljudi sve bljeđi i beskrvniji bivali iza njih.
I ja sam bio među njima.
(.....)
Rešetke
Večeras sam ih zavolio:
s ove strane rešetaka stajasm'o mi, redovnici,
s one strane, Klarine sestre.*

(Susret kod sestara Klarisa, Split, 24. veljače 1981.)

Molitva za beatifikaciju Sluge Božjega fra Ivana Perana

*Gornji lik Sluge Božjega fra Ivana
Perana izdvojen je iz zajedničke
fotografije: novaci i njihov učitelj u
molitvi krunice na Košljunu*

*Svevišnji, Svemogući,
Gospodine dobri,
naš nebeski Oče,
Sluga Tvoj fra Ivan Peran
u žaru vjere, posve nevin,
podnio je osudu
na smrt strijeljanjem,
spreman da s Kristom
pođe i u smrt.
Nakon pomilovanja i
održane zatvorske kazne,
otvoren darovima Duha Svetoga,
ostavio je trag svetog
i radosnog življenja
u svojim redovničkim
i svećeničkim dužnostima.
Udostoj se, Svevišnji Oče,
slugu svojega Ivana
proslaviti sjajem blaženika Crkve,
a nama udijeli
da slijedeći njegov primjer
budemo radosni svjedoci
Evandjelja Krista Tvoga.
Po istom Kristu
Gospodinu našem. Amen.*

Molimo sve vjernike koji su Božjom dobrotom, po zagovoru Sluge Božjega fra Ivana Perana, zadobili kakvu duhovnu ili tjelesnu milost, da se jave na adresu Vicepostulature:

Vicepostulatura Sluge Božjega fra Ivana Perana
Poljudsko šetalište 2
21000 SPLIT

POHVALA SLOBODI

Dugu si, Gospode, razastro nebom
ko ures silnoga hrama.

Dugu si razvio nebom ko odsjev svoje Ljepote,
ko knjigu svoje Dobrote,
ko Ljestve što zemne putnike vode
u Carstvo Tvoje Slobode.

Duginih sedam boja,
sedam je struna nebeske harfe,
sedam tonova, stihova sedam, sedam je Tajna:
po prvoj Tajni, rođeni Duhom i vodom
postadosmo stvorenje novo,
prožeti Božjom Slobodom.

Uz duginih sedam boja
i šapat čuje se Duha, glasi se sa svih strana:
sad Mudrost, sad Razum il' Savjet,
sad Jakost il' Znanje, Pobožnost,
il' šapat Božjega straha.
Ni jednoj mani ne dajuć maha
Jamstvo je sigurna hoda
k Domaji gdje jedin je zakon:
vječna Božja Sloboda.

fra Ivan Peran – Košljun, 1991.